

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 42—Vol.—LIII

FRIDAY,
28TH OCTOBER, 1955

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

Bishop Reeves On Union Government's Policy Of White Domination

SERIOUS issues were being raised for this generation by the ever-increasing demands of 1,700,000,000 Coloured peoples in the world upon the 700,000,000 economically dominant White people, said the Bishop of Johannesburg, the Rt. Rev. Ambrose Reeves, in his Charge to the Diocesan Synod.

With the strides made in nuclear research since the atom bomb dropped on Hiroshima in 1945—it had been calculated that the atomic weapon exploded at Bikini last year had 600 times the destructive power of the Hiroshima bomb—many people were oppressed by the danger of war and such a pre-occupation might blind them to, and distract them from, the demands of the Coloured peoples

"It may well be that the peace of the world depends as much upon the answers that are given to the questions raised by this issue as it does on discovering how Communist and non-Communist may co exist on the same planet," he said.

The fact that the South African Government claimed that it had a plan which would deal satisfactorily with these questions made it specially incumbent upon Christians in the Union to scrutinise their proposals with great care.

"We have seen more than once in these last few years that, however sincerely the authors of such legislation may have desired to do nothing more than differentiate between those of various racial groups, the effect in practice has been to discriminate against the non-European.

Time will show, I believe, that this is also true of both the Bantu Education Act and the Senate Act.

The Bishop said that this legislation could only be understood in its proper context if attention was seriously directed to the policy of compulsory segregation which was being so assiduously followed in South Africa.

It could not escape notice that this was happening at the very time when determined efforts were being made in many parts of the world to remove the political, economic and social disabilities from which the Coloured people had suffered so long.

Equally determined attempts were being made in South Africa to segregate those in the various racial groups from one another to perpetuate the continued domination of the White minority.

"Without question the exponents of this policy sincerely desire also to contribute to the welfare of racial groups other than the White one, but we must not be under any illusion that their purpose is the preservation, at all cost, of White domination."

The fact was that the only form of separation and segregation which could be applied in South Africa was the form which was being experienced at the present time, a form of racial sectarianism which was leading slowly but surely to a rising tide of anger against the White man and which was making co-operation among the different racial groups increasingly difficult.

The Bishop said that Christians should lay aside their prejudices and fears and pray to God to give them courage for one of the most

ominous signs of the present situation was the fear that was being created in the hearts and minds of so many people.

"This is not surprising when reports are current of correspondence being opened and telephone conversations being tapped and police raids are carried out on a large scale.

PIE IN THE SKY

THE Johannesburg 'Star' is a conservative paper with which we seldom agree. But we applaud the excellent editorial on the Native reserves which appeared on October 19, and which we reprint here:

Whether Mr. de Wet Nel is a visionary or a cynic, his picture of the future of the Native territories is wildly at variance with all probability that its effect can only be mischievous.

Addressing the Ciskeian Bunga, he held out to his Native audience the prospect of great Native cities in the reserves, with a million jobs for lawyers, doctors, merchants and administrators, free from subservience to the White man. He urged them to establish their own banks, businesses, insurance companies and building societies, but added quaintly that they would succeed only by building on the foundations of their own traditions, from which all such things are infinitely remote.

All this is pie in the sky and bears no relation at all to reality. The reserves might one day be transformed into modern European-type communities (for it is that, not Bantu traditionalism, that Mr. Nel is describing) only if the main stream of South African and international capital is diverted in their direction. Is it the intention of the Government that this should happen? We do not believe that it is.

"Almost weekly there is some fresh indication that we are moving further and further away from the traditional pattern of life in the Western countries of the world into a form of society that ever more closely resembles the police State with which we have become only too familiar in the modern world.—Sapa.

South Africa itself would have remained a backward, pastoral land if it had not been irrigated by this same stream of capital from beyond its borders. Thousands of millions of pounds have been poured into the development of its mines and industries, and it is important to remember that the money was attracted by great mineral discoveries. No such discoveries have yet been made in the Native territories, and a cynic might wonder how long they would remain Native if these discoveries were made.

Cities are not wished into being; they come into existence in response to a need. They are the children of wealth, and the Native reserves have no wealth and will get none from their own unaided resources. Mr. de Wet Nel should be challenged to say where the wealth is to come from out of which his vision is to materialise.

That is not to say that the reserves are irredeemable. The Under-Secretary for Native Affairs gave a more sober account to the same Bunga of the commendable plan, already outlined to the Zulus, for Native villages serving economic farming areas. Industrial development is not out of the question, but it will need European capital and direction—integration in reverse. These are worthwhile possibilities, but Mr. Nel's Utopia belongs to the fairy tale known as total apartheid.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart
 The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent,
 tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example;
 to your father, deference; to your mother, conduct that will make
 her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to
 your loved ones ?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
 the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:
 Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
 DURBAN, NATAL.

**NEW NYLON
 SAREE MATERIALS**

— JUST ARRIVED —

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd.	Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock
Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.	Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.	CHILDREN'S SCHOOL WEAR Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.
Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.	
Coloured Georgettes 45" 3/11 yd.	
BLOUSES Printed Georgette and Benberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.	CHAMPALS! Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

B. I. S. N. Co. Ltd'

S.S. Karanja due 29th October. Sailing 3rd November
 For Bombay via Karachi.

S.S. Kampala due 28th November. Sailing 3rd December
 For Bombay via Karachi.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food	£83-10-0
Second " " "	55-0-0
Third Class Bunk	28-10-0
Muslim Special Food	£11-10-0
Ordinary Food	£4-17-6
Hindu Special Food	£10-3-0
Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by com-
 munication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 28TH OCTOBER, 1955

Father Huddleston

IF we have a true Christian in South Africa today who is absolutely fearless and courageous it is Father Trevor Huddleston. He has proved it by his association with the non-Europeans and the way he has been championing their just cause. He has stood by them fearlessly in times of stress. When the Africans were being removed from Sophiatown to Meadowlands and Sophiatown gave the appearance of a fully armed military camp, it was Father Huddleston who dared to go to the rescue of the Africans who were unwilling to go and much to the displeasure of the police gave shelter to hundreds of men women and children. He dared to do this at the risk of his life. On another occasion he was present at a public meeting held to protest against the forcible removal of Africans from the Western Areas of Johannesburg when the police tried to forcibly disperse the meeting but the presence of Father Huddleston did not allow them to do their worst. Thus Father Huddleston has been a tower of strength to the Africans in particular and the non-Europeans in general. Hence the news of his being recalled to England has come somewhat as a shock to them.

It is difficult to know what is behind it but it surely will be a great relief to the present Government and as much a disappointment to the non-Europeans. If Christian religion or, for that matter, any semblance of religion is to survive in South Africa there is need not for one but many Christians like Father Huddleston to be here. No doubt the task of such a person is a difficult one as it has been for all those who have in the past stood up for justice and righteousness. Many have had to lose their lives; but they are not dead; they are living in the hearts of the people.

Of course no people should be dependent upon the strength of others. They should depend solely

on their own strength and on God. But they feel deeply consoled when they have in their midst someone to share their sorrows. And such was Father Huddleston and we consider it a great pity that we shall soon be deprived of him. The report states that Father Huddleston, Provincial of the Community of the Resurrection in South Africa, has been recalled to England by the Community to become its Master of Novices early next year.

Father Huddleston has written a book about his life in the Union in the last 12 years. The book which is entitled "Nought for Your Comfort" is at present in the hands of the publishers.

In a Press interview Father Huddleston is reported to have said that he had tried to put the Christian view of events and the trend they had followed during his stay.

He had never opposed Apartheid on a political or personal basis, but always because of Christian principles.

"The principle on which I have tried to work is the essential dignity of man, who is created in the image and likeness of God. As I see it, Apartheid does not conform with that principle.

"I do not think it is just, and nothing can convince me that it ever will be because it is not an end in itself. The purpose of Apartheid as we know it here is to ensure the permanence of White supremacy," said Father Huddleston.

He did not think that Apartheid in the Union would ever work out satisfactorily. South Africa had to be seen today against the background of a changing world, a world which was predominantly non-European and in which the biggest events since the war had been the emergence of Asia and India as powerful nations, he added.

Standing as I do in view of God and Eternity I realise that patriotism is not enough I must have no hatred or bitterness for anyone.—Edith Cavell.

S.A. Delegation's Walk-Out From U.N. Political Committee

South Africa for the third time staged a walk-out when the Union Government's racial segregation policy came up for discussion before the Special Political Committee of the United Nation's General Assembly on October 24. On two previous Occasions South Africa had walked out in protest against the granting of a hearing to the Rev. Michael Scott on conditions in South-West Africa. That was in 1949 and in 1951. On the present occasion the South African delegation reserved the right to return to the Committee and to participate in the voting on any resolution that might be submitted for adoption. According to a Sapa report nobody took particular notice of this walk-out.

Publisher's Notice

NEXT week's issue of 'Indian Opinion' will not be out on November 4, the usual day of publication but on November 11 as a Special Divali Number. There will be no issue on November 18 owing to the Divali holidays. The issue after that will be out on November 25.

Fear The Main Enemy In South Africa

The main enemy to be faced was the creeping fear that pervaded the land, said Prof. G. H. le May, of the University of the Witwatersrand, at a meeting held in Johannesburg. "It is a fear of being victimised in business, of losing one's job if one utters a breath of criticism of the Government, fear of being deprived of a passport," he said. I ask you, what a way to live? Is this civilised living? Fear, apathy and mistrust are the enemies who can defeat us. For we are not in the minority, pleading for survival. We are great majority of citizens, demanding that we shall be governed in the manner in which this country has, until recent years, achieved honour among the nations. Let it not be said of us, in this land of comfortable prosperity—for the time being—that we failed because of acquisitiveness or cowardice, to act before it was too late. Let us therefore stand now upon this single issue—let us demand that we be governed in accordance with constitutional ethics, and let us see that the great tradition of government by

consent be not wantonly cast away," said Prof. le May.

These words of Professor le May are applicable to all and they should be taken to heart by all.

Post Office With An Indian Staff

The first post office in Natal to be staffed solely by Indians was opened in Sirdar Road, Clairwood, last week. It is believed to be the only one of its kind in the Union though there have been all Indian post offices, now closed down, in the Transvaal. There was one in Johannesburg years ago whose postmaster was Mr. N. A. Cama, a distinguished Parsee gentleman. He had resigned owing to his political views and his active part in the Passive Resistance movement under Mahatma Gandhi's leadership. The post office in Sirdar Road was opened by Mr. R. Stevenson, chief postal superintendent of the Durban Post Office. It is housed in a building formerly used as shops and owned by Dr. R. A. Karrim. Although it has been opened mainly to serve the large non-European of the area, Europeans will be allowed to use the post office. The Postmaster will be Mr. W. Ernest and he will have one assistant. The office is said to be the outcome of nearly 12 years' representations made by the Natal Indian Congress for better postal services in the area.

Police State Advocated In Northern Rhodesia

The Member of the Northern Rhodesia Legislative Council for Luanshya, Mr. S.R. Malcolmson, said in Ndola last week that race relations in Northern Rhodesia were deteriorating "sadly and obviously." He had just returned to Ndola from Lusaka where unofficial members of the council had discussed stone throwing and other incidents of violence following accidents in various parts of the territory. "Let the African leaders come out into the open and vigorously condemn violence on the part of certain of their people," said Mr. Malcolmson. "If they do not, the obvious conclusion must be drawn." The answer to deal with this growing violence was "police and more police." He said the police must also be given more men and equipment and the Courts should step up the punishment of corrupts and "cease mocking the endeavours of the police." Mr. Malcolmson recommended for an overall long-term remedy the formation of an African national military service scheme.—Sapa.

Thanks

We thank Mr. and Mrs. P. Moodley of Port Elizabeth for their kind donation of £2-2-0 for the Kasturba Gandhi Memorial School,

THE LIBERAL PARTY AND THE A.N.C.—IV

By C. W. M. GELL

FINALLY, I come to Mr. Ngubane's point (3)—that the A.N.C. is pledged to a pro-Communist line. In a sense this is the crux of the whole matter, for the tory-liberals have long over-rated Communist influence in the A.N.C. But, for the sake of space, I must confine myself here to two points. First the basic aims of the A.N.C. were stated officially at its Cape provincial congress in Uitenhage in June, 1954, (one month before the Liberals professed their sincere desire" to co-operate) by Dr. Njongwe, a non-Communist (though now proscribed). These aims were published in the press. Obviously, to use Mr. Ngubane's ambivalent phrase, "some of these provisions would find a place of honour in any orthodox Communist programme." Equally they would find a place of honour in any genuinely liberal programme.

Presumably it was on this assumption that the Liberals, "sincere desire" was based—and rightly based. The A.N.C.'s basic aims as stated by Dr. Njongwe, and never since disowned, were good liberalism before Communism was ever invented; and do not cease to be so merely because Communists also proclaim some of them as their own.

Secondly, let us examine this Freedom Charter, "some of whose provisions would find a place of honour in any orthodox Communist programme"—the sort of imprecise smear that Mr. Ngubane ought to be above making. Now I don't suppose that the framers of the Charter flatter themselves that at the first attempt they have produced the perfect document. There is a good deal of superfluous verbiage; some amiable but not very specific aspirations ("rest, leisure and recreation shall be the right of all;" rent and prices shall be lowered, food plentiful and no one shall go hungry;") some clauses which do not yet apply (least of all under a Communist regime determined to raise material standards) to our immature and ill-balanced economy ("there shall be a forty-hour week etc") and which certainly cannot be reconciled with the provision in South Africa within the foreseeable future of work, security and the welfare state for all—which is the clear intention of parts of the Charter. But I do not think that Mr. Ngubane and other members of the Liberal Party are seriously disturbed over these rather ill-digested aims of the Charter.

Even the most rabid exponents *laissez-faire* economic liberalism within the party to-day admit the inevitability of large slices of the welfare state in any modern industrial economy. What must be in Mr. Ngubane's mind are the sections headed "The People shall share in the country's wealth," and "The land shall be shared amongst those who work it."

I will admit that if certain phrases which would certainly strike a Marxist—Leninist—Stalinist purist as "bourgeois deviations" are over-looked, these sections could be part of a Communist programme. However, they could equally well be part of a socialist programme—they are not specific only to Communism. I doubt myself, and I know many sincere socialists who also doubt, if this country's economy is yet ready for socialism—that, even if that were the goal, it would be unwise to take more than preliminary steps towards it until controlled capitalism has run its course further in developing our resources. I do not believe that racial decency in the sense of equal status and opportunities (i.e., the essence of S. A. Liberalism) can only come through Socialism, though that is certainly one way of expediting it. But these are arguable matters and require a good deal more discussion than the Congress of the People was able to give them.

However, I must concede to Mr. Ngubane (if this is his objection to the Charter) and to the tory-liberals (who almost certainly do object on this point) that these Sections of the Freedom Charter will be unacceptable to those who utterly reject all socialist ideals, even as ultimate goals. If this is Mr. Ngubane's and the Liberal Party's difficulty, let it say so frankly and then stop all this sneering and jeering about "Communism." And let it clarify its own attitude on equal status and opportunities. As Mr. Ngubane says, "If we believe that the human personality is capable of full development only in a society with a universal adult suffrage, let us say this in terms nobody can misunderstand." Yes, indeed, this is long overdue! Though the rather muddled franchise statement of the Party's 1954 Congress did, in fact, come out for the goal of adult suffrage to be reached by stages, this has by no means been accepted by the entire party. Reluctance to accept this goal unequivocally makes itself felt, especially in the Cape, by questions from Party members

at Liberal public meetings, which reveal a powerful nostalgia for Standard VI, Standard VIII, or some other qualified franchise not merely as "a stage" but as "the goal."

Again, in this matter of the Congress of the People, and the Freedom Charter, one forms the strong impression that the tory-liberal leadership did not examine things as they were, but looked in them for excuses to follow a pre-determined policy. I am making no such charge against Mr. Ngubane. It is just unfortunate that he should have expressed his own views at this time in such a way as to confirm the least progressive elements of the Liberal Party in their "going-fast-slowly" and "let's keep-clear-of-Communism" attitude. At no stage in the various negotiations leading up to the Congress of the People did the Liberal Party (so far as I am aware) frankly and publicly state its attitude to this project. The main body of the Party held aloof; a few, more enthusiastic members participated individually as "Freedom volunteers." It is true that the Party was approached by the original sponsors late in the day, when a certain impetus and direction had already been imparted which the Party did not entirely approve. But that cannot excuse the "I won't say yes and I won't say no"

official party standpoint—nor the failure of imagination by which neither the leader of the party, who live in Johannesburg, nor any senior members of the party even went to Kliptown to see what was going on—as the leader of the Labour Party did. If the Liberals thought it was "just another Communist road show," they at least owed it to themselves and their cause not to rely on hearsay evidence to this effect. And, if that view should prove mis-conceived, all the more reason for being there.

(To be Continued)

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness; and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES!

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

ચોકખા ધીની શુદ્ધ મીઠાઈ

અમારી મીઠાઈ એટલે આલ્હાદક સ્વાદ, કાળજીભરી સ્વચ્છતા, અને સારામાં સારા પૌષ્ટિક માલનો સમુચ્ચય. એક વાર અમારી મીઠાઈ ચાખ્યા પછી તમે ખીજી મીઠાઈને કદાપી પસંદ નહીં કરો.

ઉત્તરોત્તર વધતી જતી અમારી મીઠાઈની ખ્યાતી એજ આપની ગેરંટી છે

દિવાળીના શુભ દિવસો વધુ અને વધુ નજીક આવી રહ્યા છે. દિવાળીના દિવસો એટલે મીઠાઈ ખાવાના અને ખવડાવવાના ચાર દિવસો—બહાર ગામના ઓરડરો માણીકની પોતાની દેખરેખ નીચે ખરાખર ચેક કર્યા પછીજ મોકલીએ છીએ.

ચેતવણી—રખેને એવું બને કે દિવાળીના દિવસો આવી જાય અને આપની મીઠાઈ આપને ન પહોંચે, માટે તમારો ઓરડર આજેજ મોકલી નિશ્ચિત બનો.

સૂચના—રોડેશીયાના ઓરડરો તા. ૩૦-૧૦-૫૫ પહેલાં મોકલવા જેથી તા. ૩-૧૧-૫૫ ના પોસ્ટ થશે.

ટ્રાંસવાલ અને કેપના ઓરડરો તા. ૨-૧૧-૫૫ સુધી મળવા બેઠાં, જે તા. ૭-૧૧-૫૫ના રવાના થશે.

પોસ્ટેજ—સાઉથ રોડેશીયા, ૯ પેની રતલ. નોર્થ રોડેશીયા, ૧/- રતલ. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલ. દીઠ ચાર્જ કરવામાં આવશે.

ઓરડર સાથે પૈસા મોકલવા વિનંતી છે.

મુરતરૂની, લીલી, ગુલાબી, સફેદ, કેસરી	૬/- રતલ	ગુલાબ જાંબુ	૨/૬ "
માવા બરફી	૫/- "	જામનગરી મેસુર	૪/- "
બદામ માવા બરફી	૬/- "	મુરતની બદામ ઘારી માવાની	૬/- "
કેસરી માવા પેડા	૬/- "	પુન્દીના અથવા કળીના લાડુ	૩/- "
ભાણવડયા બદામી માવા પેડા	૬/- "		
" માવા પેડા	૫/- "	ફરસાણુ	
મુરતની પીસ્તા માવા ઘારી	૬/- "	બાવનગરના ફાફડા ગાઠયા	૩/- "
મુ'બધ લીલો પીસ્તા હલવો	૬/- "	સ્ટારબ્રેન્ડ ગાઠયા	૩/- "
" " બદામી "	૬/- "	ઝીણી સેવ	૨/૬ "
" " ચારોલી "	૬/- "	રાજવંશી પૈવા ચેવડો	૬/- "
પોરબંદરી સાટા મીઠા	૫/- "	દાળ, ફૂલી	૨/- "
" મોળી ખાજલી	૬/- "	મુરતી ભુસુ મીકસ	૪/- "
મુરતની પીસ્તા બરફી	૬/- "		
" કેસરી પીસ્તા બરફી	૬/- "	પાપડ	
માવા મોનથાળ	૪/- "	અખદના મોટાં (૧૦૦) નંગના	૧૨/-
ચણાનો મગજ	૪/- "	પાપડના (૧૦૦) નંગના	૧૦/-
ચુળમા લાડુ	૩/- "	દિવાળી મીકસ મીઠાઈ નં. ૧	૫/- રતલ
કોપરા પાક	૨/૬ "	નંબર ૨	૪/- "

PHONE 27780

P.O. Box 2043

Telegrams: "SWEETMEATS"

JETHALAL'S MITHAI HOUSE

71 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN

P.O. Box 2156 Tel. Add.: "Bhaisons" Phone: 28298

K. HARIBHAI

(ESTABLISHED 1905)

Wholesale Produce and General Merchant.

Importer of all kinds of Eastern Produce.

We buy all kinds of S.A. Produce for Cash.

Special offer of the following best quality Imported goods. (Open Stocks)

No. r.	per lb.		per lb.
Oily Toordhall	1/3	1/Grade Loose Tea	4/3
Chana dhall	11d.	Severdhani Sopari	7/-
Pure Chanaflour	1/-	S.B. Nuts No 2.	2/6
Urad Flour	1/7	Jeera	2/-
Urad Dhall	1/3	Variari (Soomph)	2/-
Moong Dhall	1/1	Mustard Seeds	2/-
Whole Moong	6d.	Methi Seeds	1/3
Whole Urad	6d.	Whole Dhana	1/3
Special Peadhall	10d.	Jaggery (Gor)	1/3
Ordinary Peadhall	7d.	Pure Chilli Powder	3/-
Egyptian Rice	10d.	Pure Haldi Powder	2/-
Whole Bk. Masoor	7d.	Cocoanuts (Fresh Watery)	47/6 per bag of 75
Masoor Dhall Red	1/-		
Tamarind (Amli)	3/3		

Prices f.o.r. Durban.

We are Stockists of all varieties of Dried Beans.

We supply best Natal Ginger—Price on application.

Prompt attention given to Country orders.

Trade inquiries invited.

Note our Add.: 81 Victoria St., DURBAN.

DEWALI GREETINGS

All ranges of cards are available in Gujarati, Hindi, Tamil and English

Film Star Cards Printed ass.	4/6	a Dozen
Religious " " "	4/6	"
Large Floral Coloured Cards	12/6	"
Large Technicolour Cards	24/6	"
Large Religious Cards	18/6	"
National Leaders Cards (Photo)	18/6	"
Medium Film Cards Ordinary	9/6	"
" " " Technicolour	12/6	"
Cheque Books	1/3 & 2/3	Each
Dewali Henkies	2/6	"

Ask For Price List

Obtainable from:

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorno Streets)
286 Grey Street,
Phone: 26070.
DURBAN.

SWEET NEWS FOR DIWALI!

BHAGAT'S VEGETARIAN LOUNGE

GHEE SWEETMEAT SPECIALISTS

We request you to try our Pure Ghee Quality Sweetmeats once only, and we are confident that you will also become one of our regular satisfied customers

TRY OUR PURE BUTTER GHEE SWEETMEATS

DIWALI SPECIAL LINE — PRICE LIST

s. d.		s. d.	
Khambati Sutherlandi	7 0	Sweetened Khajli	4 0
Coloured	7 0	Unsweetened Dhahitara	6 0
Mawa Almond Barfi	6 0	Jalebi	3 6
Mawa Pista Barfi	6 0	Badami Goolab Jamboo	4 0
Mawa Barfi	4 0	Mawa Jamboo	4 0
Pista Penda	6 0	Kari Ladoo	4 0
Mawa Penda	4 0	Mawa Ghari	4 0
Mawa Messor	5 0	Naan Khatai	4 0
Mesoor	4 0	Mawa Googhra	4 0
Chana Magaj	4 0	Papad (per 100)	12 6
Mohanthal	4 0		
Bombay Dry Halwa	4 0	Savory	
Badami Halwa	4 0	Pawa Chevda	5 0
Charoli Halwa	5 0	Gram Flour Sev	3 6
Pista Halwa	6 0	Gram Dhall	4 0
Unsweetened Khaja	8 0	Bhavnagri Gathia	4 0
Sweetened Khaja	6 0	Bhavnagri Papdi Gathia	4 0
Unsweetened Satha	6 0	Masala Pea Nuts	3 0
Sweetened Satha	6 0	Roasted Gram	4 0
Unsweetened Khajli	6 0	Papad (per 100)	8 0

SWEETMEATS MADE TO SPECIAL ORDER

Special Prices to Schools and Institutions

Try our Delicious HOME-MADE NAANS and CAKES

Our Special Products are made in 100 per cent Pure Bitter Ghee and from the best ingredients obtainable

Parcels Posted throughout the Union of South Africa, United Kingdom, Rhodesias, Nyasaland and other countries.

DIWALI HAMPERS AVAILABLE FROM 5/-, 7/6, 10/-, 15/- AND UPWARDS

When in the City try our best variety Vegetable Meat—Second to None

Kohinoor Store

11 Kort Street,

Box 3379,

JOHANNESBURG.

All kinds of Indian and English Groceries at reasonable price.

Goods will be sent C.O.D. or customers are requested to send their remittance with their order.

THE WIDER WORLD

By John Gild

A DANGEROUS GAME

IT is said that the Ciskeian Bunga or General Council has agreed to its own dissolution. Councillors were no doubt under pressure from Government officials directed to kill the Council in order to make room for the Bantu Authorities Act. The Bunga, set up twenty years ago, was a federal body linking a dozen Native Local Councils. It had little money and no real powers of local government. But it could quickly have grown if the Native Affairs Department had ever pursued a different policy. It is a scandal to abolish this Bunga because there is no area, outside the cities, which is less suitable than the Ciskei for an experiment in the revival of chieftainship. I wouldn't wonder if Native Commissioners have to go about hunting for non-existent chiefs. Land in this area is a chess-board of white and black areas, the latter among the most overcrowded in the Union. How can the chiefs' powers be exercised when he has no lands to allot?

I suppose it is only a matter of time before the fifty-year-old Transkeian Bunga also agrees to dissolve. It has long been dominated by headmen who are hardly representative of African opinion. I wish that someone like Chief Albert Luthuli would warn the chiefs about the dangerous game they are playing by falling in with Dr. Verwoerd's plan. Nothing will in the long run destroy the prestige of the chiefs more than the belief that they are simply agents of a Government whose Native policy is hated by the common people.

Censorship

How little the white middle class really cares about true social values was shown in the poor attendance at a public meeting in Johannesburg on censorship and the banning of books. The worst thing about the meeting, however, was the lamentable speech made by Mr. John Cope, M.P., who is regarded as one of the liberal members of the decaying United Party. Mr. Cope, in supporting the principle of censorship, surrendered the very basis of opposition to what the present Government is doing.

Mr. Cope has no intellectual grasp of the subject. He bandied about words like "obscene," and "pornographic" and "subversive." Any lawyer can tell him that none of these words has a precise meaning. Certainly "obscenity" has defied all attempts at definition. The reason is that a book that shocks one

man leaves another quite cold. In the world today there are so many different ideas about sex and marriage and morals, and so many different religious beliefs, that it is plainly wrong to try and enthrone one view and suppress all others (which is what Calvinists are inclined to do.) Mr. Cope made matters worse by pointing, like any Nationalist, to the presence of "millions of people just emerging from barbarism" as a reason for censorship. Has it not occurred to him that the outstanding fact about such people is that they can't read?

The Bishop of Johannesburg, Mr. Reeves, is a brave man. He made an excellent speech in defence of intellectual freedom. He was supported by Mr. Julius Lewin who showed how clumsy the present machinery of censorship is. Mr. Lewin also revealed the reason why Unesco pamphlets and Penguin books, like Richmond's "Colour Problem," are banned. The Government is afraid that good, cheap literature about skin colour and race relations will reach the hands of Africans and Indians who will thus learn the truth about these things and the truth will make them free. The same information is accessible to the comfortable classes in the form of expensive books. So there is in effect one law of censorship for the rich and another for the poor.

Mr. Lewin predicted that the censorship would fail to kill modern ideas. There are too many books and pamphlets in the country in support of racial equality, human freedom and social justice. To suppress such ideas effectively, it would be necessary to destroy an enormous number of books because these ideas have become an integral part of the world's civilisation. The tyranny under which we all live has one important feature not appreciated enough—it is inefficient! And for this mercy let us be truly thankful.

Will Seretse Return?

The British Labour Party has plucked up enough courage to think that Seretse Khama's exile should not be permanent. So far so good. But it is a pity that the Party hasn't brought itself to the point of admitting frankly that it made a ghastly blunder in 1949 when it, as the Government in office, first banned Seretse because he had married a white woman. Even now the Labour Party does not commit itself to saying that

Seretse should be free to return to his own country, still less that he should re-gain his status as tribal chief. The Party wants to arrange some sort of compromise whereby Seretse would return to exercise only some functions and to have only partial responsibility for ruling the Bamaangwato. Whether any such compromise would satisfy Dr. Verwoerd, whom the British are anxious not to offend, is quite another matter.

Investment In India

Mr. Thomas Balogh is an eminent British economist who has spent two years teaching in an Indian University. His views on India's prospects are important. India's prospects of making economic progress depend, he says, on her rate of investment. There is no other way of escaping from the vicious circle of poverty. People must remain poor unless they can produce more than they consume. The excess must be invested in capital goods that will in time enable the country to increase its total production and so raise the standard of living. India has yet to succeed in increasing national investment in factories, transport, irrigation, and power beyond seven per cent of her total production. The comparison with China is now commonly made. China seems to be investing more and more

in the means to increase production. This can be done by ruthless measures against the upper class and by overriding customs and traditions that hamper progress.

Mr. Balogh wonders if Indian leaders realise that quicker economic progress may involve the sacrifice of democratic processes. Congress is committed now to planning the future on a socialist pattern. The question is how far this can be done by slow democratic methods. It is a hard dilemma. Mr. Balogh sees the answer in terms of aid on a big scale. But Indians may be too proud to accept such aid, especially if strings were attached to it, as seems probable.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Johannesburg. Phone 33-1654.

SEED CATALOGUE

Distin's 1955-56 illustrated descriptive Seed Catalogue. If not in your possession already please write for free copy to Distin's Seeds, Box 2060, Johannesburg.

Sunbeam—
that name means
sunshine in your
home! Easy to spread
too. And see how it
shines... and shines...
and shines.

SUNBEAM
FLOOR POLISH
LIGHT WHITE DARK

For floors and furniture

WHERE ARE WE GOING?

By C. K. HILL

SOME while ago I found myself in company with Mr. C. W. M. Gell in defending the Liberal Party against certain criticisms made by Mr. Jordan Ngubane. Now Mr. Ngubane is a fellow liberal whose writings are being criticised by Mr. Gell, and I have to fight a desire to answer point by point and to defend not only Mr. Ngubane, but also the "Tory Liberal" to whom, on the whole, I belong. But it is more important for me to stop and ask myself, and all of us, where we are going.

It seems to me to be a tragic weakness of humanity that when a community finds itself threatened by an outside force which seems to be inexorable it often expresses its fear and resentment in internal conflict. There is a phase of things when a common danger seems to evoke disunity rather than its reverse. In the days when British imperialism was on the march Afrikaners often fought each other. To come nearer our time Africans, and Indians fought each other in Durban not so long ago primarily because of the frustrations caused by White-imposed discriminations. Look at the disunity amongst non-Europeans created by the "Unity Movement" in the face of the threat of apartheid. Today in Natal English-speaking Whites are bitterly divided between the United and Federal Parties primarily because Afrikaner nationalism is strong. It is a passing phase, but still a tragic one, and perhaps the community of the liberally minded is passing through it now. It seems to me that Mr. Gell's and Mr. Ngubane's great gifts of writing, and my own lesser one, should be put to better use than sharpening our wits against each other. I, for instance, owe a letter to an Afrikaner nationalist who is prepared to discuss politics and religion with a self-confessed English-speaking liberal non-Christian.

I cannot, however, forbear from commenting on Mr. John Gild's deductions from the Hill-brow by-election. He concludes that if a very mild liberal like Dr. Friedman has failed it is a waste of time for the Liberal Party to contest "White" seats. Our real supporters are, he says, the vast body of Africans, Indians and Coloureds.

The fact is that our real supporters are those persons who really believe in our ideals and are prepared to make personal sacrifices for them. As yet such people are a minority in every race group. The reason is that all

that is in our power to offer immediately is a wonderful community spirit coupled with hard, possibly dangerous, and often heart-breakingly unrewarding work. Our power for good will grow only by making converts, and the importance of a convert depends on his devotion to our cause, not on the colour of his skin. Contesting elections is a useful way of bringing our challenge and the inspiration of our ideal to some people. But we must have the courage to go again and again. No great ideal has ever triumphed without perseverance. Many people listen with interest and some sympathy to what we have to say but patience will be needed to bring them to the point of siding openly and fully with us. I have been a principal canvasser and an election agent and I know that that the work is good and will bear fruit in time. Of course it may not be in good enough time but I know no more efficient way for us to use our energies. Certainly we seek to win everyone; not merely the predominantly White electorate, by every legitimate means, but elections remain one of the best means for reaching some.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

Bridge-Makers And Menders Wanted

THE EDITOR 'INDIAN OPINION.'

SIR,—The devil and I are at loggerheads. But I speak and write of him as his Satanic Majesty. You see, he has a big following. His admirers are counted by the million.

Why we all know that God's word orders us to keep holy the seventh day—Saturday, and not the first which still bears the stamp of the heathen worshipping of the Sun. Do we?

What is the moral? One bridge we must establish is to command respect. Let even our enemies find themselves forced to respect us as non-whites. Yes, forced to.

Of the Kababa—Mutesa II of Uganda; and Seretse Khama, a man from the Gold Coast remarked in England recently that both these exiled men could stir up trouble—but they did not.

In my last contribution, I pointed to the vegetable and fruit seller who commands the respect of the White housewife. Some non-Whites are driving buses formerly manned by Europeans. The former are now noted for their "fluid" driving. An Indian has been appointed postmaster at Clairwood. Non-whites in hotels are highly respected for their ability to "pro-

duce" a palatable plate for customers.

Can Natal—or South Africa do without the non-white? Ask the well-known Mr. Arthur Hopewell M.P., if not ANY industrialist.

I wish—in my next contribution to elaborate on this "bridge" Respect. Then I shall ask the editor to insert an advertisement for "Bridge-Makers and Menders wanted.—Yours etc., AN AFRICAN.

DURBAN'S ASIATIC POPULATION

Mr. M. B. Naidoo, vice-Principal of the Sastri College and Fellow of the Royal Geographical Society, has refuted the assertion recently made by Councillor E. Leighton Black that Durban's Asiatic population would, within five and a half years jump from its present 160,000 to 450,000. Quoting from the volume published in the Natal Regional Survey by the Natal University on the Indian community of Natal by Mr. Clement Woods Mr. Naidoo said:

"On page six of the volume, Mr. Woods estimates that the Natal Indian population in 25 years from 1951 to 1976, will be in the region of 750,000. Of this estimated population, half of them will be living in or near Durban.

The actual Indian population stated in round numbers, in Durban in 1951 was 146,000. The 160,000 quoted by the Councillor was a preliminary estimate before the compilation

of the 1951 Census. According to the Census contained in the Union Year Book there were 299,000 Asiatics in Natal. There will therefore be an additional 451,000 by 1976. If it is assumed that half of this population will be resident in and around Durban, then the 1951 population will be increased by approximately 225,000 giving Durban an Asiatic population of something like 371,000 in the next 25 years.

"As a matter of interest, I quote a further statement by Mr. Woods that the modern tendency to female education and labour may decrease the size of Indian families. The chances are that in 25 years' time, the normal incremental rate will be considerably decreased. On the Census figures supplied in the Union Year Book, the average increase of the Asiatic population per year during the 47 years from 1904 to 1951 is approximately 27 per 1000 head of Asiatic population.

"Under the present rainfall regime which does not indicate any marked variation in precipitation, the water resources of Natal should take care of a much larger population than was envisaged by statisticians. The fear of a formidable Indian population at the end of the 25 years, is, to say the least, totally inadequate and misleading.

"I am inclined to believe that an error had inadvertently crept into the Councillor's computation or that the figures supplied have been misreported."

Someone Important may look at your shoes to-day

KEEP A SHINE ON YOUR SHOES EVERY DAY WITH THE BEST POLISH-NUGGET

NUGGET'S SPECIAL WAXES PRESERVE THE LEATHER

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.C. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

FOR RUBBER STAMPS

AND PRINTING

CONTACT STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, DURBAN.

PHONE 6100
P.O. BOX 2782

TELEGRAMS: A.S.H.K.S.
"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANGHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

India Leads The World To Peace

See "The Illustrated Weekly Of India"

Buy Your Copies Today

☆

India's Finest
Illustrated Picture
Magazine

"The Illustrated
Weekly Of India"

Arriving From Bombay
By Every Monthly Mail

5 Copies 10s. 6d.

☆

Everybody in the family will enjoy reading the film reviews, interesting pictures of current events in India world affairs. Cartoons of humour, short Indian Stories, full plate pictures of beautiful scenarios and film stars.

The whole magazine is full of thrills after thrills. Get your copies to day.

Subscription rate: 3 months—12 copies—24s.
6 months—24 copies—46s.
12 months—52 copies—95s.

D. ROOPANAND BROS.

Phone 20707.

85 VICTORIA STREET,

P.O. Box 2524.

DURBAN.

મોક્ષની ભાવના પાછળ સંકુચિતતા રહેલી છે

(શ્રી. કેદારનાથજીના પ્રવચનોમાંથી)

આ ને મને એવો પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યો છે કે ‘‘હું સામુદાયિક ધ્યેય ના નિર્ણય પર કેવી રીતે આવ્યો?’’

જવાબ : નાનપણથી જ મારી વિચારસરણી વ્યક્તિગત ધ્યેય તરફ નહોતી. ત્યારથી જ લાગતું હતું કે જો સફળ કોઈકો હોય તો જીવન કેમ ચાલશે. એક ધ્યેય નહિ હોય તો મૌત્રી, સદ્ભાવ વગેરેનો વિકાસ નહિ થાય. મોક્ષ એ તો નિવૃત્તિ માટેનો માર્ગ છે. એનાથી સમાજનું કલ્યાણ કેમ થશે? આ પ્રશ્ન મને વારંવાર યતો અને આ રીતે સામુદાયિક ધ્યેયની કલ્પના મને બાળપણથી જ હતી.

છોડ્યું શું?

ખીલું, રાષ્ટ્ર સુખી અને આબાદી કેવી રીતે થાય તેના વિચાર મને હંમેશાં આવતા. તે જમાનાના નેતાઓના પ્રસંગમાં હું આવ્યો હતો. તેમની માનસીક સ્થિતિની મને જાણ હતી. એમાં દેશનું હિત નહિ યાચ એમ લાગવાથી મેં ઇશ્વરની આજ્ઞા મેળવવા હિમાલય તરફ પ્રયાણ કર્યું. ત્યાં જવામાં પણ કેવળ ઇશ્વરપ્રાપ્તિ ધ્યેય નહોતું પરંતુ ઇશ્વરની આજ્ઞા મેળવવી ને ફરીથી કાર્ય કરવું એ ઉદ્દેશ હતો. સરકારને લીધે એવું માનવો કે ઇશ્વર મળે અને આજ્ઞા આપે. અભ્યાસ દરમ્યાન ઇશ્વર શુદ્ધિ આપશે એ ખ્યાલે હું નીકળેલો. તેમાંથી જ્ઞાન, તત્ત્વજ્ઞાન વગેરે પર વિચાર્યું. તે વિચારોમાં પણ એકલાના હિતની વાત નહોતી.

સાધના દરમ્યાન પણ સર્વના હિતનો જ વિચાર હતો. શુદ્ધિ સાધીને પણ તે જમીનમાં ભેસી ન રહેતાં તેની મદદથી સર્વનું હિત સાધવાનો પ્રયત્ન કરીશ એમ મન સાથે નક્કી કરેલું.

મોક્ષની ભાવના સંકુચિત છે. મને એકલાને ધન મળે, મને એકલાને પુત્ર મળે, તે જ પ્રમાણે મોક્ષની ભાવનાનું છે. તે માણસને શોભાદાય નથી. માણસ સમૂહમાં રહેનાર અને સહકાર પર જીવનાર પ્રાણી છે. મોક્ષની પાછળ પડેલા સાધુઓ પણ આખરે તો ભિક્ષા માટે સમાજ પાસે જ આવે છે. તે પછી તેમણે છોડ્યું શું?

જ્યારે આપણને સુસીંચત પડે છે ત્યારે ખીલે માણસ કામ લાગે છે. પશુ, પંખી, કીડી-મકોડા કામમાં આવતાં નથી. આપણો અધિક સંબંધ માણસ સાથે છે, માટે માણસની જરૂર પડશે. પાણી જોઈએ તો માણસ આપશે. માય-નેસ નહિ આપે, ઇશ્વર પણ નહિ આપે.

સામુદાયિક ધ્યેય

મોક્ષ વિશેનું ધ્યેય સંકુચિત છે જ્યારે આપણું ધ્યેય સામુદાયિક હોવું જોઈએ. જો સર્વ માનવજાતિ વિશે પ્રેમ હશે તે બધા તરફ સારી રીતે વર્તશે. આ જાતની શુદ્ધિ ઉદાત અને વ્યાપક છે. પોતાને દુઃખ ન યાચ તે હેતુથી સારી રીતે વર્તવું અને ખીળને દુઃખ ન યાચ તે હેતુથી સારી રીતે વર્તવું એ એમાં બહુ ફરક છે.

મને એકલાને આવાનું મળે તેના કરતાં બધાને મળે તે વધારે સાઈ છે. તે પ્રમાણે મને એકલાને મોક્ષ મળે તેના કરતાં બધાને મળે તે વધારે સાઈ છે. મોક્ષ એ માનેલી વાત છે, અનુભવની નહિ. મોક્ષની કલ્પના શુદ્ધિમાં ઉતરતી નથી, પણ શ્રદ્ધાથી, સંસ્કારથી આપણે માનીએ છીએ.

સામુદાયિક ધ્યેયના ટકવાનો આધાર વ્યક્તિગત પવિત્રતા પર અંવલગિત છે. આપણું જીવન આપણું એકલાનું નથી તે બધા માટે છે એવી નિષ્ઠા જોના હૃદયમાં હક યથ તેનામાં માનવતા ભગત યથ એમ જાણવું એ માનવતાનો જ જાતની સમાજરચનામાં વિકાસ યાચ છે તેવી સમાજરચના આપણે જોઈએ છે. મહાપ્રયત્ને પણ આપણે તે નિર્માણ કરવી જોઈએ.

ધર્મ એટલે શું?

ખીલે પ્રશ્ન ‘ધર્મ એટલે શું’ એ છે.
જવાબ : ધર્મ વિશે અલગ અલગ માન્યતાઓ લોકોમાં પ્રચલિત છે. ધર્મ એ કંઈ રોજબરોજના જીવનથી જુદો વિષય નથી. તે જીવન સાથે જોતજોત છે. જીવનને જો મોતીની માળા કહીએ તો ધર્મ તેના હીરના દોરા સમાન છે.

મનુષ્ય સમાજમાં રહેનાર પ્રાણી છે. તેનો ધર્મ સમાજનું ધારણ, પોષણ અને રક્ષણ સારામાં સારી રીતે યાચ તેમ રહેવામાં છે. માણસની મુખ્ય જરૂરીઆતો, જેવી કે, ખન, પાણી, કપડાં અને રહેઠાણ તો બધાને પૂરતાં

હોવાં જોઈએ. ધારણની વ્યવસ્થા પછી પોષણની વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ, જેથી કરી માણસો જે હેતુથી દુનીયામાં જન્મે છે તેને પાર પાડવાને શક્તિમાન બને. આ બંને ઉપરાંત રક્ષણની વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ. અંદરના અને બહારના શત્રુઓના ભયમાંથી સમાજ સુરક્ષિત હોવો જોઈએ.

આ સર્વને માટેના નિયમો તે ધર્મ, અને તેનું પાલન તે ધર્મ પાલન. ખરૂં પુછો તો ધર્મ એટલે સમાજધર્મ. તેને માટે કામનિક આજ્ઞાઓની આવશ્યકતા નથી. આ ધર્મ પ્રમાણે વર્તવું તે મનુષ્યના સ્વભાવમાં હોવું જોઈએ. એ રીતે વર્તવામાં પોતે કંઈ મહાન કાર્ય કરી રહ્યો છે એવો ખ્યાલ રાખવો ખોટો છે. ઉદાહરણ તરીકે, નાનું બાળક પહેલા પેટ ઘસડતાં, પછી ઘુંટણિયા તાણતાં એમ ધીમે ધીમે ચાલતાં શીખે છે. પછી તો ચાલવું એ એની સ્વાભાવિક ક્રિયા બની જાય છે. આમ ન થાય અને બાળક ચાલતા ન શીખે તો તેના માતા-પિતાને વહેમ પડે છે કે એને કંઈ ખોડ તો નહિ હોય? અરે પોલીયો (બાળવક્રવો) તો નહિ થયો હોય? આમ વિચારી તેઓ દવા કરે છે. આ રીતે મનુષ્ય પોતાના ગુણોને ખીલવો તેને સદૃશ્યોમાં ફેરવે, તેની શુદ્ધિ અને વૃદ્ધિ સાથે તો તેમાં તે કશું અસામાન્ય કે મહાન નથી કરતો. પરંતુ જો તે તેમ ન કરે તો જાણવું કે તેને દુર્ગુણોના પોલીયો થયો છે, તેને દવા કરી મટાડવું જોઈએ.

માન-ચાંદ

આજના સમાજમાં તો એવું જોવા મળે છે કે કોઈએ સમાજનું બહું કયું હોય તો તેને માટે કાંઈ માન ચાંદના મેળાવડા મેળાવામાં આવે છે, અને કાર્ય કરનારને પણ એમ લાગે છે કે મેં સમાજ પર મોટો ઉપકાર કર્યો છે. પ્રજાજનો કલ્યાણ પોતાની કૃતજ્ઞતાની લાજથી વ્યક્ત કરવા આવા સમારંભો ગોઠવે તે સમજ શકાય, પણ જ્યારે સમાજ સેવક પોતે જ તેનો આદર કરે ત્યારે અયોગ્ય લાગે છે. જો કોઈ માન્યાય પોતાના બાળકની માંદગીમાં તનતોડ સેવા કરી તેને સાળે કરે અને પછી તેના સમારંભોમાં માન્યાયને માટે જાહેર માન-ચાંદને મેળાવડો ગોઠવે તો માન્યાયના મનને આનંદ થશે? ઉલટું, તેઓ કહેશે ‘‘અરે બાપ એ તો અમારી દરજ્જા હતી. તેમાં માન આપી અમારી હાંસી કરવા ધારી છે કે શું?’’ આ વિચારસરણીની પાછળ માન્યાયનું વાતસલ્ય છે. અર્થ વિચારસરણી સમાજની દરેક વ્યક્તિ માટે હોવી જોઈએ. તેમાં જ ખરો આત્મીયતાનો વિકાસ છે. જેણે વ્યાપક દષ્ટિ ઠેળવી છે, તેવા સમાજસેવકને માનના મેળાવડા અંગ્રવણરૂપ બને છે.

ગુણ અને સદૃશ્ય

આપનો ત્રીજો-પ્રશ્ન છે ‘ગુણ અને સદૃશ્ય એ એમાં શું ફરક છે.’

જવાબ : માણસમાં એક ગુણ હોય પણ તે સદૃશ્યમાં ન પરિણમ્યો હોય એમ બની શકે. ઉદાહરણ તરીકે કોઈ કોઈ ડોક્ટરે પરદેશ વિલાબ્યાસ કરીને વાઢકાપની વિદ્યામાં કુશળતા પ્રાપ્ત કરી હોય તો આ તેનો ગુણ છે. પણ જો તે તેનો ઉપયોગ સુસીંચતમાં મુકાયેલાની અડચણનો લાભ લેવામાં જ કરતો હોય તો તે ગુણ હોવા છતાં તે તેને શોભા આપનાર નથી. જો તે ગરીબ દર્દીને વાજબી દામે જોપરેચન કરે યા તો લાભક જગ્યાએ મક્ત પણ કામ કરી આપે તો તે ગુણ સદૃશ્યનું રૂપ લે છે. તે જ પ્રમાણે વકીલ, ઈજનેર, કલાકાર, લેખક વગેરેનું છે. કુટુંબમાં જે જે વિશિષ્ટતાઓ આપણી પાસે હોય તેનો ઉપયોગ સર્વના કલ્યાણમાં કરીએ તો તે ગુણ મટી સદૃશ્ય બને છે.

અરી રીતે ગુણનું ખીલું સ્વરૂપ સદૃશ્ય જ હોવું જોઈએ. આ તેનો કુદરતી કમ છે. કારણ જે કંઈ આપણે મેળવીએ છીએ તે આપણા એકલા ના પ્રયત્નથી જ બને છે એમ માનવું જુલબરેલું છે. કેટલા બધા લોકોના સહકારથી આપણે વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ-ધનોપાર્જન કરી શકીએ છીએ. તો પછી એ વિદ્યા, એ ધનોનો ઉપયોગ સર્વના કલ્યાણ માટે કરવો તે તો સાવ સ્વાભાવિક જ હોવું જોઈએ. આથી જ સદૃશ્ય સદૃશ્ય મટી સ્વભાવ બની જવો જોઈએ, સહજ યથ જવો જોઈએ.

આ વિચારધારા બધાને સમજાય તો પછી અહંકારને-સુદ ‘અહં’ને રચાન રહેવું નથી. માટે જ પ્રથમ વિચાર પલટો-વિચારની કાંતિ લાવવાની જરૂર છે, ખોટા વિચારો, ખોટી માન્યતાઓ અને તેના આધારે રચાયેલા કાલ્પનિક ધ્યેયોને લીધે આજે માનવસમાજ અવળે માર્ગે જઈ રહ્યો છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૮ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૫.

ફાધર હડસ્ટન

ફાધર ટ્રેવર હડસ્ટનના નામથી ગંડેર કાર્યમાં બામ હેતાર મોઢ પશુ દીડી એવો નહિ દશે કે જે વાઠે નહિ રોપ. ખીન-ગોરાઓના સવાલમાં કંઈક મુદતથી તેઓ ઉડા રસ વધ રહ્યા છે અને તેઓના ઉપર પડતી હાડમારીઓને નિડરપણે વિરોધ કરતાં આવેલા છે. તેઓની ગંડેર સમાજોમાં તેઓએ નિડરપણે હાજરી આપેલી છે અને સરકારની નીતીને વખોડી કાઢનારાં બાપણો પશુ કરેલાં છે. એમ કહેવામાં જરાયે અતિશયોક્તિ નથી કે પ્રેલેક પ્રસંગે તેમની હાજરીના કારણેજ પોલીસ ખીન-ગોરા ઓ પ્રત્યે વધારે પડતી પહુવા બનાવવાં અંચકાઈ છે. હાલની સરકારને આ

બોલાવી લેવામાં આવી રહ્યા છે એ ખરેખર અત્યંત દુઃખની ખીના છે. તેનો અર્થ તો એજ થયો છે કે અનિષ્ટ બળોને દિવસરશાહી ચક્રાવવા લગામ છુટી મુકા દેવામાં આવશે. છેવટે સૌએ આધાર તો પોતાની જ શક્તિ ઉપર અને હથ્થરપર રાખવાનો છે. પરંતુ જે વ્યક્તિ નિરાધારને આધાર રૂપ યદ રહી હતી તેને આ પ્રમાણે અચાનક વર્ધ લેવામાં આવે એથી દુઃખ થયા વિના નજ રહે અને અમારી ખાતી છે કે ફાધર હડસ્ટન ના સંબંધમાં લેવાયેલાં આ પગલાંને દક્ષિણ આફ્રિકાના ખીન-ગોરા માત્ર અત્યંત ખેદ અને નિરાશાની નજરે નિહાળશે.

ફાધર હડસ્ટનને યુનીયનમાં પોતાના ૧૨ વર્ષના નિવાસપર એક પુસ્તક લખેલું છે જે હાલ છપાઈ રહ્યું છે. એક અખબારી મુલાકાતમાં ફાધર હડસ્ટનને જણાવ્યું હતું કે આ દેશ માં ખની રહેલા બનાવોને અને તેણે લીધેલી ગતીને તેમણે ખીરતીની દ્રષ્ટિ એ આવેલેલા છે. એપાર્ટહેડને વિરોધ તેમણે રાજકીય કે અંગત આધારે નથી કરેલો પરંતુ ખીરતી સિદ્ધાંતના આધારે કરેલો છે. દરેક માનવીને હથરે પોતાના જેવોજ ઘરેલો છે અને તેથી દરેક માનવીમાં હથરી અંશ રહેલું છે. એવા માનવ ગૌરવના સિદ્ધાંતપર ફાધર હડસ્ટન કામ કરી રહ્યા છે. તેઓ કહે છે કે એપાર્ટહેડની નીતી એ સિદ્ધાંતને અનુમરનારી નથી. ફાધર હડસ્ટન કહે છે કે એ નીતી ન્યાયી નથી અને તે કડી ન્યાયી યદ શકવાની નથી. કારણ તેની પાછળનો હેતુ ગોરાની સૌપરિતા કાયમ રહે તેની ખાતી કરવાનો છે. એપાર્ટહેડની નીતી યુનીયનમાં કડી પશુ સંતેપકારક રીત કામ કરી શકે એમ ફાધર હડસ્ટન માનવા નથી. તેઓ કહે છે કે દેશીય આફ્રિકાને આજે ફુનીયાની બદલાતી જતી સિદ્ધાંતની દ્રષ્ટિએ નિહાળવાનું છે. આજે ફુનીયાનો મોટો ભાગ ખીન-ગોરાઓનો છે અને યુદ્ધ બાદ તેમાં ગોડામાં ગોડા બનાવેા બળવાન રાષ્ટ્રો નર્મકે એશીયા અને દોંદના સર્જના બનેલા છે.

પ્રકાશકોની નોટીસ
“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”નો નવેમ્બર તા. ૪થી અંક એ તારીખે બહાર નહિ પડતાં નવેમ્બર તા. ૧૨મીના દિવાળી ના ખાસ અંક તરીકે બહાર પડેલો. તે પછીના નવેમ્બર તા. ૧૮ મીના અંક દિવાળીની રજા ઓને ટીથે બહાર નહિ પડે, દીવાળી અંક બાદ નવેમ્બર તા. ૨૫ મીના અંક બહાર પડશે.

દેશમાં ફાધર હડસ્ટનની હાજરી મશીન ખુલ્લી હતી જ્યારે ખીન-ગોરા ઓને તેઓની હાજરી આશિરોધ યદ પડી હતી. દને ખીન-ગોરાઓને શેઠ્ય કરવાનો અને સરકારને રાજવાનો વખત આવ્યો છે કારણ ફાધર ટ્રેવર હડસ્ટનને તેમના ચર્ચા પાછા ફરવાડ બેલાવી લીધા છે અને આવવા જન-યુ-આગીમા તેમને વિદાય યતુ પડશે. આની પાછળ શેા હેતુ દશે અ સમજ શકાતું નથી.

આત્ની ધર્મ ટકાવી રાખવાને યજા ને પોતાના જન અર્પણ કરવા પડેલા છે. આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખરા પ્રિયીત્રીતો તેા જરૂર છે. તેા પ્રિયીત્રીત દશે તેાજ ખીરતી ધર્મ ટકા વાયો. તેા કરોડકીા સમયે ફાધર હડસ્ટન જેવા શુરવીરને પાછા

નોંધ અને સમાચાર

૬. આના પ્રતિનિધિઓ યુને માંથી વોકઆઉટ કરી ગયા યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલી ની પોલીટીકલ કમીટીમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારની સેક્રેગેશનની નીતી પર ઓક્ટોબર તા. ૨૪મીએ ચર્ચા શરૂ થતાં દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓ તેમાંથી વોકઆઉટ કરી મધા હતા. વોકઆઉટ કરતાં પહેલાં તેઓએ યુનાઇટેડ નેશન્સ સંરથા યુનીયનની આંતરીક બાબતોમાં માયું મારતી હોવા સામે પોતાનો વિરોધ દર્શાવેા હતો અને જણાવ્યું હતું કે, આ સવાલને લમતા દરાવપર મત લેવાશે ત્યારે તેઓ મત આપવાને પાછા દાખલ થશે. ઓક્ટોબર તા. ૧લીએ ફ્રેંચ સરકારે આચાજ એક સિદ્ધાંતના સવાલપર પોતાના પ્રતિનિધિઓને પાછા ખેંચી લીધા હતા. દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓ આ ત્રીજી વખત યુનાઇટેડ નેશન્સની એક કમીટીમાંથી ઉડી ગયા હતા. પ્રથમ ૧૯૪૬માં યુનાઇટેડ નેશન્સની ટ્રસ્ટી-શીપ કમીટીમાં સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રિકાની બાબતમાં રેવરન્ડ માઇકલ રોકોટને બોલવા દાખા તેની સામેના વિરોધ દાખલ તેઓ ઉડી ગયા હતા. ૧૯૫૨માં ફરી રેવરન્ડ માઇકલ રોકોટને ટ્રસ્ટીશીપ કમીટીમાં બોલવા દાખા તેથી તેઓ વોકઆઉટ કરી ગયા હતા અને આ ત્રીજી વખત તેઓ ઉડી ચાલ્યા ગયા હતા. આ પ્રદર્શનને પ્રોધએ કશું ખાસ ધ્યાન દીધું નહોતું.

માસ્ટર રહેશે અને તેમની સાથે એક મદદનીશ રહેશે. નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે લમંબમ બાર વર્ષથી કરેલી મામણીના પરિણામે આ પોસ્ટ ઓશીસ હસ્તીમાં આવેલી જણાવવા છે. બંગાળના રાજ કબાકાને મજેલી મુકિત બંગાળના રાજ કબાકા જેને ઇંગ્લાંડમાં પરહેજ કરવામાં આવ્યા હતા તેને હમણાજ છુટા કરવામાં આવ્યા છે અને તે પાછા બંગાળ પહોંચી ગયા છે. તેની રેપતે તેને ધામધુમથી વધાવી લીધા છે, બેદબર નેટલા પ્રજાજનોને તેને લઇ લેવામાં આવતાં સોગ તરીકે દાડી વધારી હતી. એ સઘળાની દાડીઓ બોડવાનો વિધિ ક'પાલા ચાલ્યો હતો. નોર્થર્ન રોડેસીયામાં પોલીસ રાજ્યની હિમાયત.

નોર્થર્ન રોડેસીયાની ધારાસભા હુઆંશા ખાતેના મેમ્બર મી. એચ. આર. મેલકમસને ડોલામાં બાબથુ કરતાં કહ્યું હતું કે નોર્થર્ન રોડેસીયા માં ગતી ગતી વચ્ચેનો સંબંધ દેખીતી રીતે અને શોચનીય રીતે બજડવા લાગ્યો છે. હુસાકાની કાઉન્સીલમાં ખીન-સરકારી સભ્યો એ પ્રદેશમાં યએલા અકરમાતે પછી મારફ્ટ અને પધરા ફેકવાના બની રહેલા 'બનાવો ની ચર્ચા કરતા હતા. આફ્રિકન નેતા ઓએ બહાર પડી પોતાના અમુક લોકો તરફથી યતાં આહીસક કૂચોને વખોડી કાઢવા જોઈએ. જે તેમ નહિ કરે તો ૨૫૯ જણાઇ આવશે કે તેમાં તેઓને સાથ છે.

કલેરવુડમાં હાંદી સ્ટાફ વાળી પોસ્ટ ઓફીસ કલેરવુડમાં સરદાર રોડપર એક પોસ્ટ ઓફીસ ઉઘાડવામાં આવી છે જેમાં પોસ્ટ માર્ટરથી લઇ બધા દોડીઓજ છે. આવી પોસ્ટ ઓફીસ નાટાલમાં આ પહેલવહેલીજ છે. નેહાનીસખર્મમાં ઘણા વર્ષપર હતી જેના પોસ્ટ માર્ટર મરહુમ નાદિરશાહ કામા, એક જ્ઞણીતા પારસી મદરમ હતા. મી કામાએ પોતાના રાજકીય મતોના કારણે અને મદાતમા ગંધીજી ના નેતૃત્વ હેઠળ ચાલેલી એતિહાસિક સત્યાગ્રહની લડતમાં આગળ પડતો બામ લીધેલો હોવાના કારણે રાજીનામું આપી દીધું હતું. આ સરદાર રોડની પોસ્ટ ઓફીસના મકાનના માલીક ડો. આર. એ. કરીમ હતા અને તેમાં દુકાનો હતી. આ પોસ્ટ ઓફીસ જો કે મુખ્યત્વે ફરી ખીન-ગોરાઓને માટે જ બોલાવામાં આવેલી છે છતાં યુરો-પીયનોને તેનો ઉપયોગ કરવા દેવામાં આવશે એમ જણાવવામાં આવે છે. મી. વીલીયમ અરનેસ તેના પોસ્ટ

નોર્થર્ન રોડેસીયામાં પોલીસ રાજ્યની હિમાયત. નોર્થર્ન રોડેસીયાની ધારાસભા હુઆંશા ખાતેના મેમ્બર મી. એચ. આર. મેલકમસને ડોલામાં બાબથુ કરતાં કહ્યું હતું કે નોર્થર્ન રોડેસીયા માં ગતી ગતી વચ્ચેનો સંબંધ દેખીતી રીતે અને શોચનીય રીતે બજડવા લાગ્યો છે. હુસાકાની કાઉન્સીલમાં ખીન-સરકારી સભ્યો એ પ્રદેશમાં યએલા અકરમાતે પછી મારફ્ટ અને પધરા ફેકવાના બની રહેલા 'બનાવો ની ચર્ચા કરતા હતા. આફ્રિકન નેતા ઓએ બહાર પડી પોતાના અમુક લોકો તરફથી યતાં આહીસક કૂચોને વખોડી કાઢવા જોઈએ. જે તેમ નહિ કરે તો ૨૫૯ જણાઇ આવશે કે તેમાં તેઓને સાથ છે.

મી. મેલકમસને કહ્યું કે આ વધતા જતા હીસક કૂચોને માટે એકજ ધલાજ છે, અને તે એ કે, પોલીસ દળમાં વધારો કરવો અને પોલીસ ને વધારે માણસો અને વધારે શસ્ત્રો આપવાં અને કોરોએ પશુ પોલીસને કપડો આપવાનું છોડી દઇ યુનેમારોને વધારે સખત સખઓ કરવી. આફ્રિકન રાષ્ટ્રિય દળ ઉજી' કરવાને આફ્રિકનોને લરકરી તાલીમ આપવાની લાંબા માળા ની યોજનાની તેમણે બજામણુ કરી હતી. ભય દક્ષિણ આફ્રિકામાં સૌથી મુખ્ય શત્રુ નેહાનીસખર્મની વીટવોટસ' રેન્ડ યુનીવર્સીટીના પ્રોફેસર જી.એચ. લી જે અં એક બાબથુમાં કહ્યું હતું કે આ દેશમાં મુખ્ય શત્રુ ભય છે. વેપારમાં હરાનમતીનો ભય સરકારની જરા પશુ ટીકા કરી તેા નોકરી જતી રહેવાનો ભય, પાસપોર્ટ નહિ મળવા નો ભય. આતે કઇ જાતનું જીવન (અનુસંધાન પાનાનું ૪૧૭)

યુનીયન સરકારની સેક્રેગેશનની નીતી પર જોડાની સમર્થના બીશપ

જોડાની સમર્થના બીશપ રાષ્ટ્ર સેવક એન્ડ એન્ડોર્સમેન્ટ રીએન્ડે જોડાની સમર્થના પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે દુનિયાના આર્થિક વ્યવસ્થા ધરાવતા ૭૦ કરોડ ગોરાઓ પર દુનિયાના ૧૭૦ કરોડ રંગીન લોકોની વધતી જતી મામણીઓ વર્તમાન પેઢીને માટે ગંભીર પ્રશ્નો ઉપસ્થિત કરી રહી છે. ૧૯૪૫માં હિરાશીમાં ઉપર એટમ બોમ્બ નાખવામાં આવ્યો ત્યાર બાદ આણુશક્તિ વિષેના ચર્ચામાં સંશોધનથી એવી ગણતરી થઈ છે કે ગમે વર્ષે બીજાનીમાં એટમ બોમ્બના કરવામાં આવેલા ભડાકામાં હિરાશીમાં પર નાખાયાના બોમ્બના કરતાં હોસો ગણી વધારે શક્તિ હતી. ઘણા લોકો યુદ્ધના ભોખમથી ભયભીત બની ગયા છે અને તેથી કદાચ રંગવર્ણી પ્રજાઓની મામણીઓને તેઓ અવગણવા સંભવ છે.

એવું પણ બને કે કોમ્યુનિસ્ટો અને બીન-કોમ્યુનિસ્ટો વચ્ચે સહ-અસ્તિત્વ પેદા રીતે થઈ શકશે એ સવાલના ઉપર જોડાની દુનિયાની શાંતિને આધાર રહ્યો છે તેટલોજ આ ખાખતથી ઉપસ્થિત થતા સવાલોના જવાબ પર રહેલો છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર દાવો કરે છે કે તેની પાસે આ સવાલોનો સ્વતંત્રકારક ઉદ્દેશ લાવવાની યોજના છે. યુનીયનમાં વસતા ખ્રીસ્તીઓ પર એ યોજનાની બરાબર તપાસ કરવાની જવાબદારી રહેલી છે.

હમણાના વર્ષોમાં આપણે જોઈ શક્યા છીએ કે આવા કાયદાઓ ધડ નારાઓ પ્રમાણીકપણે બિન જાતીઓ વચ્ચે બેદ પાડવા સિવાય બીજું કંઈ કરવા નહિ ઇચ્છતા હોય પરંતુ અમલમાં તેની અસર બીન-ગોરાઓ સામે બેદ પાડવાની જ થઈ રહી છે. હું માનું છું કે વખત જતાં બાન્ડુ એન્ડોર્સમેન્ટ એક્ટ અને સેનેટ એક્ટને વિષે પણ એ જ વસ્તુ જોવામાં આવશે.

બીશપે કહ્યું કે આ કાયદા ખરી રીતે ત્યારે જ સમજી શકાય જો ફરજિયાત સેક્રેગેશનની નીતીને કેટલા આગ્રહથી અનુસરવામાં આવી રહી છે તેને અંબીરપણે ધ્યાન દેવામાં આવે.

બળી એ પણ જુદી ગઠાપ તેવું નથી કે આ વસ્તુ તેવે વખતે બની રહી છે કે બ્યારે દુનિયાના ઘણા ભાગોમાં રંગવર્ણી લોકો પર પડી રહેલી રાજકીય, આર્થિક અને સામાજિક મુશીબતો દુર કરવાના ચોક્કસ પ્રયત્નો થઈ રહ્યા છે.

દુનિયાના અન્ય ભાગોમાં બ્યારે આ બંને રહ્યું છે ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં

કામાં એટલાજ નેરશોરથી બિન જાતીઓને ઇલાયતી પાડીને તેઓ પરતું ગોરી લઘુમતીનું કાયમતું વ્યવસ્થા રચાવવાનાં પગલાં લેવાઈ રહ્યાં છે.

એમાં કંઈ શક નથી કે આ નીતી ધરાવનારાઓ ગોરા સિવાયના અન્ય લોકોની સુખાકારીમાં પણ ફાળો આપવાની હાર્દિક ઇચ્છા ધરાવે છે. પરંતુ તેઓને હેતુ અમે તે ભોગે ગોરા વ્યવસ્થાને ટકાવી રાખવાનો છે એ વિષે આપણે કશી ઇમણામાં રહેવું નહિ જોઈએ.

હકીકત એ છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં એવી જાતનું સેક્રેગેશન રચાવવામાં આવી રહ્યું છે કે જેવું આપણે આજે અનુભવી રહ્યા છીએ. અને તે ગોરાની સામે રોષની લાગણી ખાનીપણે ઉસ્ફેરી રહ્યું છે અને બિન જાતીઓ વચ્ચે સહકાર થવો વધારે ને વધારે

મુશ્કેલ કરી રહ્યું છે. બીશપે કહ્યું કે ખ્રીસ્તીઓએ પોતાના ઘેરો અને બચો બાણુએ મુશી ઇલ દોંમતને માટે ઇશ્વરને યાચના કરવી જોઈએ. કારણ કે વર્તમાન પરિસ્થિતિ ઘણા લોકોના હૃદયમાં ભય ઉત્પન્ન થઈ રહ્યો છે. તેનું એક ચિન્હ છે.

લોકોના કામજો ફોડવામાં આવતા હોવાના, ટેલીફોન પર થતી વતવતચીતો છુપી રીતે સાંભળવામાં આવતી હોવાના અને મોટા પાયા પર પોલીસોના દરોડા પડતા હોવાના ખબરો બ્યારે સાંભળીએ છીએ ત્યારે એ વસ્તુમાં કશું આશ્ચર્ય પામવા જેવું નથી.

લગભગ દર આઠવાડીયે કંઈક ને કંઈક એવું સુચનાઈ બનતું જ હોય છે કે આપણે દુનિયાના પશ્ચિમના દેશોના પરંપરાથી ચાલતા આવેલાં જીવનથી એની જાતની સમાજ વ્યવસ્થામાં પ્રવેશી રહ્યા છીએ કે જે પોલીસ રાજ્યની ઝાંખી આપનારી છે અને જેનો આધુનિક દુનિયામાં આપણને ઘણો સારો પરચો થઈ ચુકેલો છે.

જમીન અંગેના સુધારાનો મુંબઈ રાજ્યનો કાયદો

દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા મુંબઈ રાજ્યના ખેડુતોની કમીટી

જમીન અંગેના સુધારાના મુંબઈ રાજ્યે પસાર કરેલા કાયદાની ફેટલીક કલમોથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા મુંબઈ રાજ્યના હોંદી જમીન માલીકોને ચિંતા ઉપસ્થિત થઈ હતી. એ સુચવાયેલા સુધારા ઓગસ્ટ તા. ૨૬મીના ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'માં પ્રસિધ થયા હતા. તેના ઉપર વિચાર કરવા અને ઘટતા ફેરફારો સુચવવા જોડાની સમર્થના સુરત વિભાગ ખેડુત સમિતિ રચાવવામાં આવી હતી જેણે કરેલાં કામને છેવાલ લાખતા વળગતાં જોની જાણુ માટે અમે અહિ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ; કમીટી નીચેના સભ્યોની બની હતી: મેસર્સ ઇરમાઇલ ઇસપ લોરેર, યુલામ હુસેન પહાડ, સુલેમાન ઇસપજી સાલુજી, અહમદ ઇઉદ કુવાડીઆ, રામબાઇ હાંસજી પટેલ, કાનજી બાણા પટેલ, ઝાલાબાઇ ખુશાલ પટેલ, જસમત નાનાબાઇ, નરસીંહ બાઇ પરજીબાઇ કલ્યાણુ, બીખાબાઇ ઉકાબાઇ માસદર, માવજીબાઇ કાનજી બાઇ પટેલ.

ઉક્ત કમીટી રવીવાર તા. ૧૧મી સપ્ટેમ્બરના ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટી ઘર સોસાયટીના આશરા હેઠળ દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા મુંબઈ રાજ્યના ખેડુત માલીકોની મળેલી માસ મીટીંગ માં રચવાઈ હતી.

એ મીટીંગ કમીટીને મજકુર કાયદાના સંબંધમાં ઘટતી સઘળી રજુઆતો કરવાની સત્તા આપી હતી. કમીટીને

મીટીંગ તરફથી એ પણ સુચના આપવામાં આવી હતી કે હાલ હોંદમાં વસતા ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન ટ્રેડિસના માજી સેક્રેટરી મોલવી ઇરમાઇલ અહમદ કાહલીઆને હોંદમાં વસતા બીજા દક્ષિણ આફ્રીકાવાસીઓની મદદ લઈ કાયદાના સંબંધમાં ઘટતાં સઘળાં પગલાં લેવા વિનંતિ કરવી. અને એ રજુઆતો કરવાને જે કંઈક પણ નાણાની જરૂર પડે તેને માટે કમીટીએ જોઈતો ફાળો ઉધરાવવો.

અસાર સુધીમાં મળેલા ખબર મુજબ કાયદો મુંબઈની લેજીસ્લેટીવ એસેમ્બલીમાં ત્રણ વાચનમાંથી પાસ થઈ ગયો છે અને હાલમાં અપર કાઉન્સીલમાં તેના પર ચર્ચો થઈ રહી છે. હોંદથી

ખબર મળ્યા છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા મુંબઈ રાજ્યના ખેડુત માલીકો વતી થયેલી રજુઆતોના પરિણામે મજકુર કાયદામાંથી તેઓને માટે એક એમ્પશન તો મેળવી નથી શકાયું પરંતુ તેમાંની ખાસ ઠહતી ત્રણ કલમોમાંનીયે પ્રમાણે ફેરફાર કરાવી શકાયા છે.

(૧) જાત ખેડની વ્યાખ્યા જેને નામે જમીન હોય તેમણે જાતે પોતે હાબર રહી જમીન ખેડવી એ ઠહતી તેને બદલે સંયુક્ત કુટુંબનો ઠેકા પણ સમ્પ-ઓ અથવા પુરૂષ આપણા વતી ખેતી કરાવી શકશે.

(૨) જમીનની ખરીદ-વેચાણ હોંમત નક્કી કરવાની સત્તા સર્વોચ્ચ મામલત ઘરને હસ્તક હતી તેને બદલે ખેડુત ખેડુત વચ્ચે જમીનનું વેચાણ કે ખરીદી થાય તેમાં સરકાર આડે આવશે નહિ.

(૩) જેની ખેતીની આવક રૂ. ૯૦૦થી વધારે નહિ હોય તેને જાત ખેડ માટે જમીન ગમે ત્યારે, એટલે કે, ૧૯૫૭ની એપ્રીલ તા. ૧લી પછી પણ મળી શકશે.

સાંભળવામાં આવ્યું છે કે ઉપરોક્ત રૂ. ૯૦૦ને બદલે અપર કાઉન્સીલે રૂ. ૧૫૦૦ કરેલા છે.

વધુ વિગત કાયદો અપર કાઉન્સીલમાંથી પસાર થઈ આવ્યા બાદ જાણી શકાશે.

ઉપલા ખબરને માટે અમે કમીટીના સેક્રેટરીઓ શ્રી મણીલાલ મલ્હાર પટેલ શ્રી જસમત નાનાબાઇના આભારી છીએ.

—કેંચિસની મધ્યમ સમતીની યુંટણીમાં થીમતી ઇંદીરા ગાંધી યુંટાયા છે. —શ્રી રામનારમણ પાઠક એક જાણીતા સાહિત્યકાર અને એક વખતના યુનિ-રાત વિલાપીદના અધ્યાપક ૨૫-૮-૫૫ ના અવસાન પામ્યા છે.

—જોડાની સમર્થથી બાણાબાઇ જીવણુ કુવાડીયા તરફથી 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ને મળેલી ૧ મીની સાભાર સ્વિકારીએ છીએ.

હોંદ-પાકીસ્તાન રેલ સંકટ નિવારણ		ફંન્ડ	
હોંદ પાકિસ્તાન રેલ સંકટ નિવારણ ફંન્ડમાં મળેલી નીચેની વધુ રકમ સાભાર સ્વિકારીએ છીએ:			
આગલો સરવાળો	૫૧.	શી.	૧૦
મોતીરામ રણજી (આખરવેટરી, કેપટાઉન)	૨૬	૧૪	૦
એસ. પુના (લેંગ્સઅર્મ, કેપ)	૫	૧	૩
આર. આર. બાણા (લેંગ્સઅર્મ, કેપ)	૧૦	૧૦	૩
બી. ઝીણા (લેંગ્સઅર્મ, કેપ)	૧૦	૧૦	૦
કુલ સરવાળો	૬૩	૫	૬

દિવાળીના શુભ તહેવારો માટે

ચોખ્ખા ધીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ

અમારી મીઠાઈ લેખસેળ વગરના ચોખ્ખા માલમાંથી બનાવવામાં આવે છે. દરેક મીઠાઈ જાતી જેખરેખ નીચે બનાવી કાળજીથી પેક કરી રવાના કરવામાં આવશે. આપનો ઓર્ડર વેળાંસર મોકલવા વિનંતી છે.

સુતરકેળી સફેદ, લીલી, ગુલાબી શી. ૬-૦ રતલ	ખીરતા માવા બરફી શી. ૬-૦ રતલ	ધારબંદરી ખાજલી મોળી શી. ૬-૦ રતલ
માવા બરફી શી. ૫-૦ રતલ	કેસરી માવા બરફી ખીરતા શી. ૬-૦ રતલ	ચણાનો મગજ શી. ૪-૦ રતલ
બદામ માવા બરફી શી. ૬-૦ રતલ	બાખ્ખડીયા માવા પેડા શી. ૫-૦ રતલ	રશર બેન્ડના ગાદીયા શી. ૩-૦ રતલ
કેસરી માવા પેડા શી. ૬-૦ રતલ	સુરતની માવા ધારી શી. ૫-૦ રતલ	રાજવંશી ખીવાનો ચેવડા શી. ૬-૦ રતલ
બાખ્ખડીયા બદામી પેડા શી. ૬-૦ રતલ	બદામી માવા ધારી શી. ૬-૦ રતલ	પાપડ અડદના નાના ૧૦૦ નંબના શી. ૧૦-૦ મસાલા વાળા
સુરતની ખીરતા માવા ધારી શી. ૬-૦ રતલ	બમનગરી મેસુલ શી. ૪-૦ રતલ	પાપડ અડદના મસાલા વાળા મોટા, ૧૦૦ નંબના શી. ૧૨-૦
મુંબઈ લીલો દહને ખીરતાનો શી. ૬-૦ રતલ	બુન્દીના લાડુ શી. ૩-૦ રતલ	દાળ, ફેફડી શી. ૨-૦ રતલ
મુંબઈ લીલો બદામી દહને શી. ૬-૦ રતલ	ગુલાબ બંધુ શી. ૨-૬ રતલ	મીક્સ ફરસાણુ શી. ૪-૦ રતલ
ધારબંદરી સાટા શી. ૫-૦ રતલ	—ફરસાણુ—	
ચુરમાં લાડુ શી. ૩-૦ રતલ	બ વનખરના ગાંડીયા ફાફડીયા શી. ૩-૦ રતલ	મીઠાઈ ઢીવાળી મીક્સ ૫-૦ રતલ
કોપરાપાક શી. ૨-૫ રતલ	ઝીણી ચણાના લોટની સેવ શી. ૨-૬ રતલ	” ” ” ૪-૦ રતલ
માવા મોહનધાર શી. ૪-૦ રતલ		

રોડેસીયાના ગ્રાહકોએ ઓર્ડર ૩૦મી અક્ટોબર પહેલાં મોકલવા ને અગ્રેથી તા. ૩-૧૧-૫૫ના રવાના કરવામાં આવશે.

પ્રસિવાલ તથા કેપના ગ્રાહકોને ઓર્ડર તા. ૭-૧૧-૫૫ પહેલાં મોકલવા વિનંતી છે.

પોસ્ટેજ : યુનીયનમાં ૩ પેની રતલ

સા. રોડેસીયા ૯ પેની રતલ

નોર્થર્ન રોડેસીયા શી. ૧-૦ રતલ

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલવા વિનંતી છે

Jethalal's Mithai House

71 Prince Edward Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

ગુજાલ, તા. ૯-૧૦-૫૫.

વિનોબા ભાવે

ગાંધી જયંતિના દિવસે આચાર્ય વિનોબા ભાવે ઝોરીસ્સાનો પ્રવાસ પુરો કરીને આંધ્ર રાજ્યમાં દાખલ થયા છે. વિનોબાજીએ તા. ૧લી ઓક્ટોબરે ઝોરીસ્સાનો ૮ માસનો પત્રપાળા પ્રવાસ પુરો કર્યો ત્યાં સુધીમાં તેમને માત્ર દાનમાં ૮૧૨ ગામો મળ્યાં છે. મામતી જગત્ત્યાએ બેઆ યજ્ઞ પોતાની સમગ્ર જમીન વિનોબાજીને ચરણે ધરી દીધી હતી. એ પછી વિનોબાજીના આદેશો અનુસાર તેની પુનર્વહેચણી કરવામાં આવી રહી છે. આઠ માસમાં વિનોબાજીએ ઝોરીસ્સામાં ૧૫૫૭ માઇલનો પગપાળા પ્રવાસ કર્યો હતો. ત્યાંથી તેમને કુલ ૯૪૭૫૭ દાતાઓ તરફથી કુલ ૨,૫૦,૨૭૭ એકર જમીન ભુદાનમાં મળી હતી.

પ્રવચન

જમનાથપુરી ખાતે ઉડિયા પ્રબંધને વિદાય-ઉદ્દેશોધન કરતાં વિનોબાજીએ જણાવ્યું હતું કે, ભુદાન ક્રમેશનના વિષયમાં પ્રત્યાષાઓ પડશે. મેં અગાઉ પુરી અને બહામપુર ખાતે એવો વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો કે, ભુદાનની સફળતાથી વિશ્વશાંતિનો માર્ગ સરળ થશે. આજે એ ક્રમેશન ૮૦૦થી વધુ ગામોને સ્પર્શે ચુકી છે. અને ગામોની નવરચનાના પ્રયાસો શરૂ થશે, ત્યારે તેની અસર પ્રસરશે અને અંતે જે દેશોમાં ઉદ્દેશ મામતી ભુમિની સમસ્યાજ નથી એવા દેશો સ્થિત સમગ્ર વિશ્વને આવરી લેશે.

વિશ્વને પીડી રહેલાં અસમાનતા અને અન્યાય નાશુદ થશે ત્યારેજ વિશ્વ શાંતિ રચાવી શકાશે. આમ છતાં અમે એમ પણ માનીએ છીએ કે, જ્યારે શાંતિની તાકાતનો પરિચય થશે ત્યારેજ આ બદીઓ નાશુદ થશે. અમારું આશંકન વિશ્વમાં ફેલાયેલા અસમાનતા અને અન્યાય સામે શાંતી બપો ચુદની જાહેરાત સમાન છે. અતિ આપણે એક હકીકત તો યાદ રાખવી જ જોઈએ. આ બદીઓના ક્ષય આપણા પોતાના હૃદયમાંજ કેાષ અને ધિક્કારની લાગણીના રૂપમાં રહેલાં છે. શ્રીમતો તરફથી યતા અન્યાયોને ગરીબો વખોડી કાઢે છે, પરંતુ સાથોસાથ આજ ગરીબો શ્રીમંત થવાની અને બીજાઓનું શોષણ કરવાની શ્રીમતોની જેમ તક મેળવવાની આકાંક્ષા રાખતા હોય છે. એટલે લોકોએ પોતાની જાતને સુધારવાથી શરૂઆત કરવી જોઈએ. ભુદાનમાં

મળેલાં ગામોમાં આમજ યજ્ઞ રહ્યું છે. એથી આપણામાં સુપુરત રહેલી શાંતિ માટેની જગી શક્તિ છુટી થશે. એથી આપણને નાની મોટી તમામ સમસ્યાઓના ઉકેલ માટે રામજાણુ ઉપાય મળી રહેશે. આજ કારણે અમે બીજા બધા કાર્યને બાજુએ મૂકીને ભુદાન પ્રવૃત્તિ પ્રત્યે પોતાનું લક્ષ્ય કેન્દ્રિત કરી રહ્યાં છીએ.

સંસદની બેઠકો

સંસદની બેઠકો' તા. ૧લી ઓક્ટોબરે પુરી થયું. નાણા રોકનારાઓના હિતોને સલામત બનાવવા માટે લોક સભાએ ૬૫૮ કલમ વાળો જંગી "કંપની ખરડો" પસાર કર્યો છે. પરંતુ રાજ સભાએ તેમાં સુધારા કર્યા હોવાથી અંતિમ મંજૂરી માટે ફરીને લોકસભામાં રજૂ થશે. શબ્દ રચના હરીફાઈએ પર અકેશ મુકતો ખરડો પણ સંસદના બંને ગૃહોમાંથી પસાર થયું છે. આને પરિણામે લગભગ બધી હરીફાઈઓ બંધ પડશે. ડેટલાક યુજરાતી અખબારોએ હરીફાઈ ઝ્યાની હવેથી જાહેરખબર ન છાપવાની જાહેરાત પણ કરી દીધી છે. બીજા અહતવનો ખરડો-દેશમાં દશાંશ પદ્ધતિનું ચલણ દાખલ કરવાનો પણ પસાર થયું છે. એટલે આવતા થોડાક વરસોમાં એક રૂપિયા ના સો રોન્ટના હિસાબવાળું ચલણ બહાર પડશે. તોલ-માપમાં પણ બીજી પદ્ધતિઓ રદ કરીને દશાંશ પદ્ધતિ દાખલ કરવામાં આવશે. પિતા

ની મીલકતમાં ઊકરીઓને અધિકાર આપતો ખરડો લોકસભાની બેઠકના છેલ્લે દિવસે રજૂ થયો હતો. હવે ૨૧મી નવેમ્બરે લોકસભાની ફરી મળવાની બેઠકમાં તે પસાર થશે.

ગાંધી હોલમાં માર્તાનું સ્મારક-નાટિકા

શ્રી રૂડીપુટ ઠાંકુ સેવા સમાજ તરફથી લાંબા વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે "માર્તાનું સ્મારક" નામની એક મોઢ પ્રદ નાટિકા જનવવામાં આવી હતી. જેઠાનીસબર્ગની યુજરાતી જનતાને એનો લાભ મળે એ આશયથી, જનતા ના આગ્રહને વશ યજ્ઞ ફક્ત એકજ દિવસ માટે ગાંધી હોલમાં શનિવાર, તા. ૨૪-૯-૫૫ના રોજ સાંજે સાંત વાગે એ નાટિકા રજૂ કરવામાં આવી હતી. પ્રવેશકાર્ડથી જનતાને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યાં હતાં. હોલમાં ૬૦૦ કરતાં વધુ પ્રક્ષેપોની સમવક યાય તેમ ન હતું. સાત વાગે આખો એ હોલ ચિકાર બરાબ ગયો હતો. હોલ બહાર મોટી સંખ્યામાં માણસો જમા થયા હતા. પરંતુ હોલમાં વધુ માણસોની વ્યવસ્થા નહિ યજ્ઞ શકવાના કારણે તે અધાને નિરાશ યજ્ઞ પાછા જવું પડ્યું હતું. તે માટે સમાજના કાર્ય કર્તાઓ ઉડી દીવગીરી વ્યક્ત કરે છે. જેઠાનીસબર્ગની જનતાએ અપુર્વ મમતા અને ઉત્સાહ બતાવી તન-મન-ધનથી જે સુંદર સાય આપ્યો તથા સાહિત્ય, સંગીત અને કળાની જે કદર કરી છે તે માટે સમાજના કાર્યકર્તાઓ સૌનો આભાર માને છે. નાટિકામાં શ્રી જુકુબાઈ પરાગજીએ મોટા જગદીશ તરીકે, તેમજ નાના જગદીશ તરીકે અને પાછળથી જગદીશના પત્ની તરીકે શ્રી કાન્તિ નાયકે પ્રથમ સનીય કાર્ય કર્યું

હતું. શ્રી પી. એસ. જોશીએ પાંચ મિનિટ પ્રવચન કર્યું હતું. અને રૂડીપુટ સમાજના આ જાતના સ્તુત્ય કાર્યની કદર કરી હતી. બાળાઓના અભિનય ગીત-મરખામો અને શ્રી જુકુ બાઈના સંગીતથી પ્રેક્ષકો મુગ્ધ બન્યા હતા. પાંચ કલાકના લાંબા કાર્યબાદ સમાપ્ત થયું હતી. દ. આ. ના જુદા જુદા મુખ્ય શહેરોમાં આ નાટિકા રજૂ કરવા વિચારણા ચાલી રહી છે.

નોંધ અને સમાચાર

ભય દક્ષિણ આફ્રિકામાં સૌથી મુખ્ય શત્રુ

(૪૧૪માં પાનાનું અનુસંધાન)

આ શું સુધરેલું જીવન કહેવાય? ભય, બેદીલી, અણુવિશ્વાસ એ આપણને દરોની દેનારા શત્રુઓ છે. કારણ જીવવાને આજીજ કરી રહેલા આપણે કંઈ એક લક્ષ્યમતી નથી. બહુમતી ધરાવતા નાગરીકો છીએ અને જે રીતે આ દેશે થોડા વર્ષ પુર્વે સુધી દુનીયા ના રાષ્ટ્રોમાં માનવું રચાન મેળવેલું હતું એ રીતે તંત્ર ચલાવવાની માગણી કરી રહ્યા છીએ.

ભાવિ પ્રજા આપણે વિશે એમ ન કહે કે લોભ અને નામદોષથી આપણે વખતસર પગલાં નહિ લીધેલાં હોવાના કારણે આપણે નિષ્ફળ નીવેડેલા છીએ, નીતીપર રચાયેલાં બંધારણ સર તંત્ર ચલાવવા તેવી આપણે માગણી કરીએ અને લોકોની સંમતીથી તંત્ર ચલાવવા પરંપરાથી ચાલતી આવેલી પ્રથાને જે પરવાઈથી ફેંકી નહિ દેવામાં આવે તેની કાળજી રાખીએ.

પ્રોફેસર લી મેના શબ્દો સૌને માટે મનનીય છે.

બે અઠવાડીકે પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૫ ઓક્ટોબર	ઈંદુ ૨૦૧૧ ભાંદરવો -આસો	મુસલમાન ૧૩૭૫-૫ હીજરી ૨. હ. અવલ	પારસી ૧૩૨૫ ઝોરદાદ	સુરોદય ક. મી.	સુપાર્વત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
ચુક	૨૮	સુદ ૧૨	૧૧	૨૭	૫-૦૯	૬-૧૧	
શની	૨૯	" ૧૩	૧૨	૨૮	૫-૦૯	૬-૧૧	
રવી	૩૦	" ૧૪	૧૩	૨૯	૫-૦૯	૬-૧૧	
સોમ	૩૧	" ૧૫	૧૪	૩૦	૫-૦૯	૬-૧૨	
મંગળ	૧	વદ ૧	૧૫	૧	૫-૦૯	૬-૧૨	
બુધ	૨	" ૩	૧૬	૨	૫-૦૯	૬-૧૨	
ગુરુ	૩	" ૪	૧૭	૩	૫-૦૯	૬-૧૩	
શુક્ર	૪	" ૫	૧૮	૪	૫-૦૯	૬-૧૩	
શની	૫	" ૬	૧૯	૫	૫-૦૯	૬-૧૩	
રવી	૬	" ૭	૨૦	૬	૫-૦૯	૬-૧૩	
સોમ	૭	" ૮	૨૧	૭	૫-૦૯	૬-૧૪	
મંગળ	૮	" ૯	૨૨	૮	૫-૦૯	૬-૧૪	
બુધ	૯	" ૧૦	૨૩	૯	૫-૦૯	૬-૧૪	
ગુરુ	૧૦	" ૧૧	૨૪	૧૦	૫-૦૯	૬-૧૪	

તાણું ઉમદા ફ્રુટ

કરખનનું ટકાઉ આદુ ૯ પેની રતલ, ૧૦૦ રતલથી વધુ લેનારને ૮ પેની (સિક્કડ ભાવ) મોટી કળીનું લસણ શી. ૧-૦ રતલ, પાપક નં. ૧, શી. ૧૦-૦ ૧૦૦. નં. ૨, શી. ૮-૦ ૧૦૦. પોસ્ટેજ શુદ્ધ. કપુરી અને ચેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ શુદ્ધ. ખાસ્કીટ શી. ૧૦-૬ ડબલ; લાંબી અને રક્વેર ખાસ્કીટ શી. ૧૬ ડબલ. કાંદા, ખટ્ટા (આદુ) હમેશાં હમારે ત્યાંથી મળશે.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને ભેલજીયન કોંગોના આરડો ઉપર પુરવઠા ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ દેવાની ચોકલણું.
All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

શુક્રીપર, મુસાફરી, લીમીનાં અને જનરલ એજન્ટ ડોઈસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ફરિયાઈ અગર જમીન માગે મુસાફરી કરવા પર શ્રેષ્ઠ આમારી મારફતે હુકમ કરો. હંદમી, આગ, ચોરી, દુલ્લક, અસ્માત, પોટઆસ, વિગેરેના લીમા અમે વતરાથી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, દિસાલના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ આસ્ટ્રેલિયા અને ચોઈરાયર ઈનરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રાતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરતી જમણના અમે સ્પેસીલીટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત રેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

ઝે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોઈકોઇ, ટરેસીબ ચેસ્ટ, સાઈડ વોઈ ઓફીસ ડેસ્ક, યુક કેસ, ટેબલ, તબન કીધાપત માને ખરીદી શકશો. ભલે પધારી લાભ લેવા શુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

એ હમારી રેખરેખ નીચે તઈયાર પાવ છે. તેનો સ્ટોક દંમેયા તઈયાર રહે છે. માન રોહા સાલોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

એટલું તમે નહો છો કે કેનેડાની રિફ વિખ્યાત કંપની સન લાઈફ ઓફ કેનેડા ઉપરોક્ત કંપનીના હમે સત્તાવાર એજન્ટ છીએ ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીડન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનુસ્કારે છીએ તેમજ અંગ્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ નતનું કામકામ વિના વીલંબ વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance
Consult us first.

C. G. PALSANIA

GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

જોઈએ છે હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડિંગ પહોંચતાં કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો:

THE **BULLBRAND FERTILIZERS LTD.**
SARNIA NATAL.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE.

MASTER BROS. (PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ મુતરાઈ કાપડ, વુલન જર્સી, વુલ, બાળકો માટેનો ભંત ભંતનો માલ, ધર વપરાશ માટે તેમજ લગ્નાર્થિ પ્રસંગોએ સજ્જાગર માટે રીબન વગેરે માટે અમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા લલામણુ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
બોક્સ ૧૫૪૯.

હિંદ રેલ સંકટ નિવારણ માટે ડ્રા. યુ. પાટીદાર સોસાયટીનો ફાળો

ભારતમાં રેલ સંકટમાં સપડાએલા નિરાધારો માટે ડ્રા. યુ. પાટીદાર સોસાયટી તરફથી રેલ સંકટ રાહત ફંડની શરૂઆત થઇ છે. તેમાં નાણા આપનારા ભાષ્યોનું લીસ્ટ નીચે પ્રમાણે છે.

નામ	રાશી	પે.	પા. શી. પે.
રામાભાઈ હાંસજીની એન્ડ કુંપની	૧૦૧	૦	૦
ભમત એન્ડ સન	૧૦૦	૦	૦
બી. એન. પટેલની કા.	૧૦૧	૦	૦
નાગરભાઈ પરાગજી	૧૦૧	૦	૦
યુનીલાલ વલ્લભ (ફિશ પ્રોડ્યુસ)	૧૦૧	૦	૦
પરભુભાઈ મીઠાભાઈ	૧૦૧	૦	૦
ઓશવ ભાઈ રથાભાઈ	૧૦૧	૦	૦
પટેલ એન્ડ સન	૫૧	૫	૦
યુનીયન પ્રોડ્યુસ	૫૧	૫	૦
જે. એલ. પટેલ	૩૦	૦	૦
રામાભાઈ નાયાભાઈ	૨૬	૫	૦
એ. એમ. પટેલ	૨૬	૫	૦
ડી. એન. પટેલ કા.	૨૬	૫	૦
મણીલાલ બધર્સ	૨૬	૫	૦
જીવજી બધર્સ	૨૬	૫	૦
નારજી બધર્સ	૨૫	૦	૦
ગજાભાઈ ખુશાલ	૧૫	૦	૦
ગજાભાઈ પરભુ	૧૫	૧૫	૦
દયાળભાઈ ગોકળ	૧૧	૧૫	૦
બાલુભાઈ દુલભભાઈ	૧૫	૧૫	૦
રામાભાઈ પરભુભાઈ	૧૫	૧૫	૦
કાશમીર મારકીટ	૧૫	૧૫	૦
પરભુભાઈ મંછાભાઈ	૧૦	૧૦	૦
ભમત બધર્સ	૧૦	૧૦	૦
જે. એ. એલ. આર. ની કા.	૫	૫	૦
વસંતભાઈ ગોવનજી	૫	૫	૦
મણીલાલ ગોવિંદ કાનજી	૫	૫	૦
પરભુભાઈ જીવજી	૧૦	૧૦	૦
કલકતા મારકીટ	૧૦	૧૧	૦
મણીભાઈ મોરારભાઈ	૫	૫	૦
એમ્પેસડર કુટ મારકીટ	૫	૫	૦
ગજાભાઈ માવજી	૫	૫	૦
છોટુભાઈ સુખાભાઈ	૫	૫	૦
કુલ સરવાળો	૧,૧૬૬	૫	૦

હજી ફંડ ચાલુ છે. જે ઠોક ભાઈ એ અગર બંદેને આ ફંડમાં નાણા આપવા હોય તેઓને નીચેના સરનામે ચેક અગર રોકડ મોકલી આપવા નહ અરજ કરવામાં આવે છે.

કાઠ્યાભાઈ ખુશાલભાઈ,
૨૨ ગાયગોત્ર સ્ટ્રીટ, જોખર્ગ.
મંત્રી ડ્રા. યુ. પા. સોસાયટી.
આ ફંડના નાણા પંડિત નવાહર-લાલ નેહરૂ પર મોકલવામાં આવશે. — ગજાભાઈ.

વિક્રમ સંવત ૨૦૧૨ની સાલનું

ગુજરાતી કલેન્ડર
(૧) મહિના, વાર, તિથિ અને અંગ્રેજી તારીખ.

(૨) દરેક માસના મુખ્ય દેશી તહેવારો અંગ્રેજી તારીખ સાથે.

(૩) તિથિ સાથે ચંદ્રની રાશિ અને તેની શરૂઆતનો સમય દક્ષિણ આફ્રીકાના રોન્ડડ સમય પ્રમાણે.

(૪) રાશિના અક્ષરો (બાળકનું નામ પાડવા માટે ખાસ અગત્યનું).

(૫) દિવસ અને રાત્રિના ચોષડીયાં.
(૬) આર્ટ પેપર ઉપર સુંદર ધાર્મિક ચિત્ર.

દરેક ગુજરાતી કુટુંબમાં આ કલેન્ડર અવશ્ય હોયું જોઈએ. કીમત શી. ૩-૦ ટપાલ ખર્ચ સાથે.

પ્રસિદ્ધ કર્તા: શ્રી ગુજરાતી કલ્ચરલ સોસાયટી, પો. બો. નં. ૬૯૦, ડરબન. (નાટાલ).

મળવાના સ્થળ

ટ્રાંસવાલ : શ્રી ઉમિયાસંકર એમ. જોખાકર, કે. માંધી હોલ, ૫૦ ફેકસ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

કેપટાઉન : શ્રી બાપરભાઈ ચાવડા, ૧૦૪ મેન રોડ, મોગ્રે.

ઇસ્ટ લંડન : મેસર્સ એલ. હેરી એન્ડ સન્સ, ૧૦૧ સેન્ટ જ્યોર્જ્સ રોડ. પોર્ટ એલિઝાબેથ : શ્રી એમ. એમ. બલસારા, ૧૬ પાર્લીમેન્ટ સ્ટ્રીટ.

નાટાલ : શ્રી ગુજરાતી સંસ્કાર મંડળ, (પ્રકાશન વિભાગ) પો. બો. નં. ૨૪૧૭, ડરબન, નાટાલ.

શ્રી ભારત યુવક મંડળ (જોખર્ગ)

શ્રી ભારત યુવક મંડળ. (શ્રી માંધી ભારત વિદ્યાલય)ની વાર્ષિક બહેર સભા ટુંક મુદત પર જોહાનીસબર્ગના માંધી હોલમાં શ્રી સોમદત નસમત ભાઈના પ્રમુખપદે મળી હતી. મંત્રી તરફથી મીનીટસ, રીપોર્ટ, તેમજ ખબરપત્રો રીપોર્ટ અને હિસાબ વગવા અને પાસ થયા બાદ કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી નીચે પ્રમાણે થઈ હતી.

આશ્રપદાતાઓ : પરસોતમભાઈ ધીજલાલ, નરસિંહભાઈ પ્રભુભાઈ, વસનભાઈ નાગરભાઈ, એમ.એ. ગોકળ, રવજીભાઈ ઇન્દ્રલાલ, નરસિંહભાઈ પ્રભુ કલ્યાણ, નાથુભાઈ મીઠી.

માનનીય પ્રમુખ : મણીભાઈ કીકાભાઈ; પ્રમુખ : જીવજીભાઈ ગોપાળજી; ઉપ-પ્રમુખો : દયાળભાઈ દુલભભાઈ, મોહનભાઈ હરજીવનદાસ; મંત્રીઓ : મનસાલ રવજીભાઈ, રાજુભાઈ

આભાર
બીકન્સરીસ (કીખર્ગ) ના જીવના વતની વયોવૃદ્ધ શ્રી કીકાભાઈ જીવાભાઈનું તા. ૯-૧૦-૫૫ ના તેમના સ્થાને ૭૫ વરસની ઉંમરે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થતી દહન ક્રિયા જોહાનીસબર્ગમાં કરવામાં આવી હતી. તેમના પુત્ર શ્રી નાગરભાઈ કીકાભાઈ તેમજ બત્રીબા શ્રી છીયાભાઈ ગોવીંદભાઈ તેમના આ દુઃખદ પ્રસંગે જોખોએ હાજર રહી તેમજ લેલીફાઇન દ્વારા દિલ સોજી દર્શાવી હતી તેમનો અને જોહાનીસબર્ગમાં જે ભાઈઓએ મદદ કરી હતી તેમનો અંતઃકરણપુર્વક આભાર માને છે.

પંચાગ શી. ૫-૩
(ગુજરાતી પ્રેસના)

તારીખના કદા શી. ૨-૯

નુતન વર્ષ પત્રિકા

ધાર્મિક ચિત્રો ફોટાઓ
શી. ૧૨-૦ ડઝન.

ધાર્મિક પોસ્ટ કાર્ડ
શી. ૧૫-૦ ડઝન.

PARBHOO STORES,
6 A Cross St, DURBAN.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્નસ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટરનસ અને ઇનસ્પેક્ટરનસ માટે મળે :

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૩ મેકોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફરેરાસ્ટાઉન, જોહાનીસબર્ગ; ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

વેચવાના છે

નવસારી સંક્રાંતિ રોડ પર, બનરમાં ત્યા સોસાયટીઓમાં મકાન અગર છુલ્લા પ્લોટ લેવા માટે અગર નેશનલ સેવિંગ્સ સર્વિસીસ (આવક વેરાથી મુક્ત બાજુ) ખરીદવા લખો :

એમ. જનાર્દન, ભટ્ટ.
Authorised Agent For
Government of India
National Saving Certificate.
બાજા સાહેબની હવેલી,
Navsari, Bombay, India.

સોફ્ટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોફ્ટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
કીમત શી. ૩-૬.

'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

સુશોભિત રંગબેરંગી અભિનંદન પત્રિકાઓ

ધાર્મિક, દેવ દેવીઓના ચીત્ર વાળાં કાર્ડ

- (૧) શ્રી સરસ્વતીજી, શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન, શ્રી રામચંદ્રજી અને સીતા શી. ૪-૦ ડઝન
- (૨) ધાર્મિક, ચિત્રો પોસ્ટ કાર્ડ સાઇઝ શી. ૧૫-૦ ડઝન
- (૩) હીંદના નેતાઓ પોસ્ટકાર્ડ સાઇઝ શી. ૧૫-૦ ડઝન
- (૪) ટેકનીકલર સાઉથ આફ્રિકન પીકચર કાર્ડ શી. ૧૨-૬ ડઝન
- (૫) ટેકનીકલર સાઉથ આફ્રિકન પીકચર કાર્ડ (નાના) શી. ૬-૬ ડઝન
- (૬) અભિનંદન ચેક બુક શી. ૧-૩.

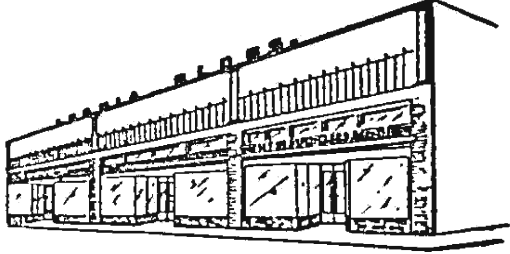

GANDHI TRADING STORE
P.O. Box 2421
DURBAN.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરટ

સોનાના ઘાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, ગુડી ગુડી ડીઝાઇનની અંગૂઠી અજોડા, સાડીની પીન, વીડી અકકલ જેરોમ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા અહેરબાની કરવી. મોકાઇની કોમલ ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

તા. રાઉરશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સંધન રાઉરશીયા
૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

ભગતસ વેજેટેરીયન લાઉન્જ

(ત્રાપ્રાયશ્ચર: જી. એલ. ભગત)

અમે મીઠાઈ બનાવવાના ખાસ ઓર્ડર
લઈએ છીએ.

અમારો બધો માલ સોચે સો ટકા શુદ્ધ બટરના ધીનો
અને બજારમાં મળતી

સારામાં સારી વસ્તુઓમાંથી બનેલો હોય છે.

આખાં યુનીયનમાં તેમજ યુનાઇટેડ કીંગડમ, રાઉરશીયા,
ન્યારસાલેન્ડ અને અન્ય દેશોમાં પોસ્ટલ ઓર્ડર કરીએ છીએ.

મીઠાઈના ખાસ ઓર્ડરો લઈએ છીએ.

117 Grey Street,
DURBAN.

Telephone 20951.

યુનીલાલ પ્રધર્સ

હમણા જ ખુલ્લો મુકલો માલ !

ન્યુ ધરા હાપેલી નીનન સાડીઓ ૬ વાર શી. ૪૯-૬
નરીની કીનારવાળી ન્યોરનેટ ૪૫" વારની શી. ૧૫-૦

પાટલી પાલવ અને આખી માત વાળી
રેશમી હાપેલી સાડી પા. ૭-૧૦-૦ થી ઉપર
મેવડી કીનારની સાડી કેપ ૪૫" વારની શી. ૩/૧૨ થી ઉપર

સુતરાઈ સાડીઓ છેલ્લી ઢખના રંગો અને હાપો વાળી
પાંગ વાર શી. ૨૭-૬ થી ઉપર
૭ વાર શી. ૩૯-૬ થી ઉપર

C.O.D. અને ટપાલથી આવેલા ઓર્ડરોને તુરત ધ્યાન
દવામાં આવે છે.

જોઈએ તો સામ્પલ મોકલવીશું.

યુનીલાલ પ્રધર્સ

(ત્રા.) લીમીટેડ

૬૩ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ફોન: ૨૪૦૦૩

પી. એ. બોહમ. ટરર.